

Міністерство аграрної політики та продовольства України

**Український науково-дослідний інститут
продуктивності агропромислового комплексу**

*Зовнішньоторговельний обіг
продукції АПК*

за січень – квітень 2019 року

Київ, червень 2019 року

Міністерство аграрної політики та продовольства України

**Український науково-дослідний інститут продуктивності
агропромислового комплексу**

*Зовнішньоторговельний обіг
продукції АПК
(за січень – квітень 2019 року)*

(за даними Державної фіскальної служби України та
Міністерства аграрної політики та продовольства України)

Київ, червень 2019 року

УДК 338.439.5:339.56](477)

3-78

Автори: І. М. Демчак, О. О. Митченко, Г. В. Трофімова, О. Е. Майданюк, А. В. Іщенко, О. М. Полонська, В. М. Івченко.

Рецензенти: О. М. Яценко, д.е.н., професор, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;

Г. Я. Студінська, к.е.н., директор ПП «Науково-дослідний навчальний центр «ПринцепС»

Друкується за рішенням вченої ради Українського науково-дослідного інституту продуктивності агропромислового комплексу (протокол № 3 від 12 грудня 2017 р.).

Зовнішньоторговельний обіг продукції АПК/ [І. М. Демчак, 3-78 О. О. Митченко, Г. В. Трофімова та ін.] – К. : НДІ "Украгропромпродуктивність", 2019. – 50 с.

ISBN 978-617-613-064-2

Науково-аналітичне видання містить інформацію про дослідження стану ринку сільськогосподарської продукції і продовольства за УКТ ЗЕД (1 – 24) України. У виданні узагальнено інформацію про обсяги та динаміку експорту – імпорту агропродовольчих товарів, проаналізовано його товарну і географічну структуру, а також динаміку зовнішньоторговельного сальдо за 2005 – 2018 рр.

За джерело інформації слугували дані Державної фіскальної служби України, Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (FAO) та Міністерства сільського господарства США (USDA). Запропонований авторами матеріал має науково-практичну цінність, оскільки надається оперативно, з висвітленням комплексної інформації, що ґрунтується на достовірності даних.

Видання розраховане на керівників та фахівців аграрного сектора економіки, спеціалістів сфери державного управління, менеджерів сфери зовнішньоекономічної діяльності, науковців, викладачів вищих навчальних закладів і коледжів, докторантів, магістрів, студентів та усіх хто цікавиться проблемою експортоорієнтованого розвитку і перспективами аграрного сектора..

УДК 338.439.5:339.56](477)

Без права перевидання. Відтворення або використання матеріалу, що міститься в інформаційному продукті, для освітніх або некомерційних цілей вирішується без отримання попередньої письмової згоди власників авторського права за умови посилання на його повну бібліографічну назву згідно з ДСТУ 8302:2015. Відтворення або використання матеріалу, що міститься в даному інформаційному продукті, для перепродажу, інших комерційних цілей або угод (договорів) на розробку науково-дослідних робіт забороняється без отримання попередньої згоди власників авторського права. Ці умови відносяться і до видань попередніх років. Заявку на отримання такого дозволу слід направляти науково-організаційному відділу НДІ "Украгропромпродуктивність" за адресою: 03035, м. Київ, пл. Солом'янська, 2, або електронною поштою: uapp_god@ukr.net

ISBN 978-617-613-064-2

© Демчак І. М., Митченко О. О., Трофімова Г. В. та ін., 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	7
Зовнішньоторговельний обіг агропродовольчої продукції	8
Товарна структура зовнішньої торгівлі	9
Найсуттєвіші зміни в торгівлі агропродукцією	11
Географія ЗЕД АПК	13
Зовнішня торгівля хлібними зерновими культурами	14
Пшениця	15
Ячмінь	16
Кукурудза	17
Соеві боби	18
Насіння ріпаку	19
Олія соняшникова	20
Макуха та інші відходи одержані від добування рослинних олій	21
Мед натуральний	22
Свійська птиця	23
Зовнішня торгівля м'ясопродукцією	24
Яловичина	25
Свинина	26
М'ясо свійської птиці	27
Яйця свійської птиці	28
Масло вершкове	29
Соки	30
Олія соєва	31
Сигари, сигарети, цигарки	32
Тютюнова сировина, тютюнові відходи	33
Спирт етиловий, неденатурований, менше 80 об.%	34
Волоські горіхи	35
Цукор	36
Борошно пшеничне	37
Шоколад	38
ВИСНОВКИ	39

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ 41

ВСТУП

Агропромисловий комплекс України є складовою національного господарства та виступає єдиною цілісною виробничо-економічною системою, що об'єднує низку сільськогосподарських, промислових галузей, спрямованих на одержання, транспортування, зберігання, переробку та реалізацію сільськогосподарської продукції. Динамізація вітчизняного сільського господарства і швидкий розвиток світових ринків аграрної сировини вимагає постійного аналізу змін обсягів виробництва аграрної продукції як за регіонами планети, так і за окремими країнами – основними її виробниками.

Успіх зовнішньоекономічної діяльності, крім вирішення проблем виробництва конкурентоспроможної продукції у потрібних обсягах, розвитку інфраструктури для забезпечення експорту продукції сільського господарства та переробної промисловості, багато в чому залежить від виходу країни на нові ринки, тобто від поширення географії експорту. Тому, оперативний аналіз динаміки змін в обсягах торгівлі аграрною продукцією у вигляді сировини і продовольчих товарів є своєчасним та актуальним.

Саме за рахунок продуктів розвинутого АПК держава забезпечує своє населення необхідними продуктами харчування власного виробництва або ж імпортного виробництва. Україна має значні можливості для експорту сільськогосподарської продукції та продуктів харчування, обсяги виробництва яких суттєво перевищують можливості внутрішнього споживчого ринку.

Зовнішньоторговельний обіг агропродовольчої продукції

Аграрний сектор залишається одним з основних джерел валютних надходжень до країни.

Динаміка зовнішньоторговельного балансу підтверджує відсутність стійких тенденцій у сфері зовнішньоторговельної діяльності України. З 2005 по 2012 рр. товарообіг агропродукції зріс у 3,5 раза, то у 2015 р. він скоротився у 1,4 раза до 2012 р., у 2018 р. зріс у 1,3 раза до 2015 року.

Конкурентоспроможність української продукції забезпечила прискорене зростання експорту та, як результат, покращення сальдо торгівлі, середньорічне значення якого за 2015 – 2018 рр. (12,3 млрд дол. США) майже у 1,3 раза перевищило середній рівень 2012 – 2014 рр. (9,9 млрд дол. США).

У 2018 р. експорт продукції аграрного сектору становив понад 18,8 млрд дол. США, що на 4,9% більше ніж торік, а імпорт – 5,5 млрд дол. США, що на 17,4% більше.

У січні – квітні поточного року експорт продукції аграрного сектору становив 7,12 млрд дол. США, що на 18,6% більше ніж торік, а імпорт – 2,01 млрд дол. США, що на 7,5% більше.

У січні – квітні 2019 р. сальдо торгівлі позитивне та становило 5,11 млрд дол. США, що на 23,7% більше, ніж торік.

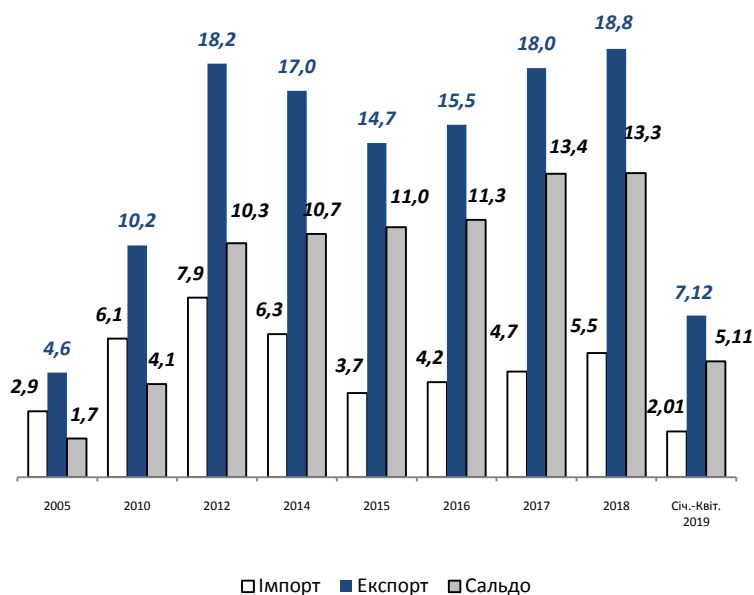

Рис. 1 Зовнішня торгівля агропродовольчою продукцією України, млрд дол. США

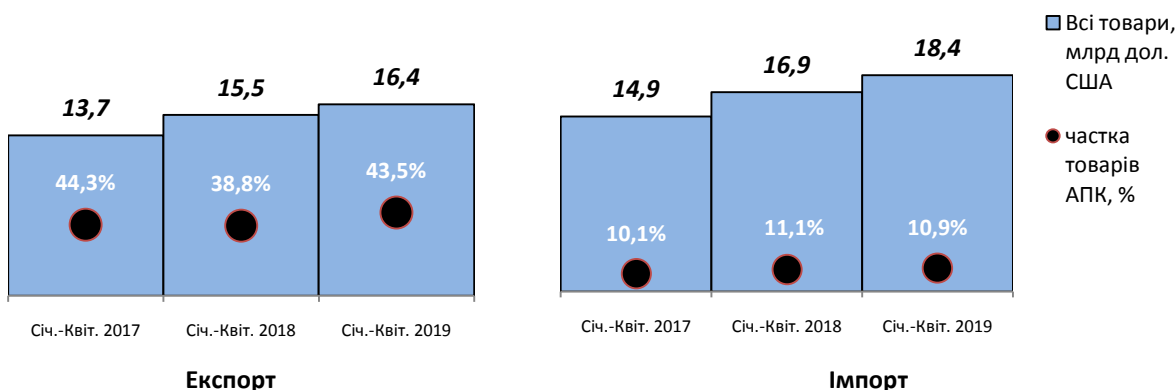

Рис. 2 Експорт та імпорт товарів усіх видів

У січні – квітні 2019 р. частка товарів АПК в українському експорті усіх товарів становила 43,5% (у січні – квітні 2018 р. даний показник становив 38,8%).

Україна впевнено конкурує на міжнародних ринках, в авангарді світового експорту залишаються соняшникова олія, кукурудза, пшениця, соєві боби, ячмінь, макуха соняшникова, насіння ріпаку, курятина.

Товарна структура зовнішньої торгівлі

У січні – квітні 2019 р., з-поміж агропродукції, яка сформувала позитивне сальдо зовнішньої торгівлі, слід відзначити кукурудзу та олію соняшникову які разом забезпечили профіцит 3,75 млрд дол. США. Негативне сальдо сформували в основному насіння соняшнику, риба морожена та цитрусові (разом – мінус 378,6 млн дол. США).

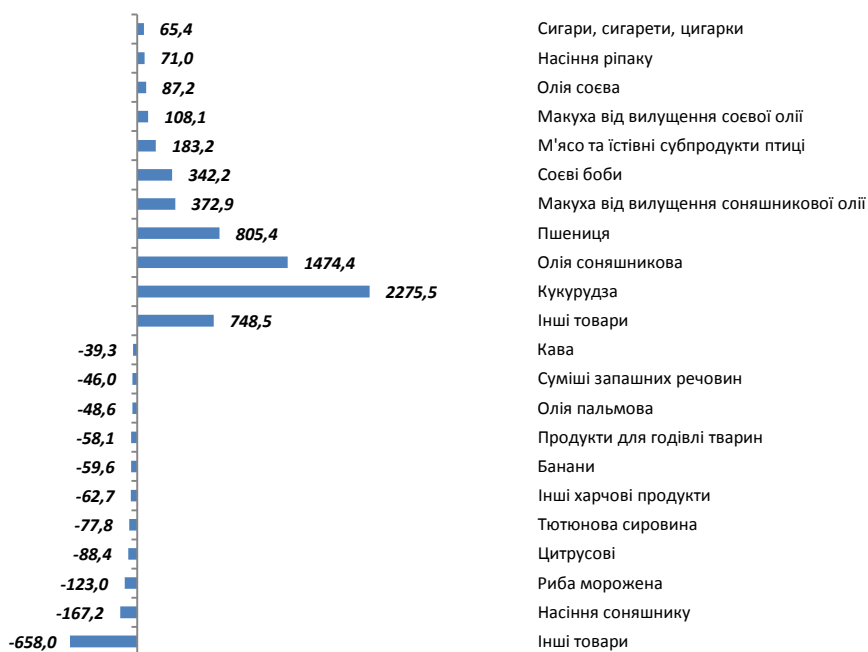

Рис. 1 Товарна структура сальдо зовнішньої торгівлі АПК у січні – квітні 2019 року, млн дол. США

У січні – квітні 2019 р. понад 54,0% валютної виручки від експорту агропродовольчих товарів забезпечили кукурудза (33,4%), та олія соняшникова (20,7%). Частка ж більшості товарів не перевищила 5,0%, за винятком лише пшениці (11,3%) та макухи від вилущення соняшникової олії (5,2%).

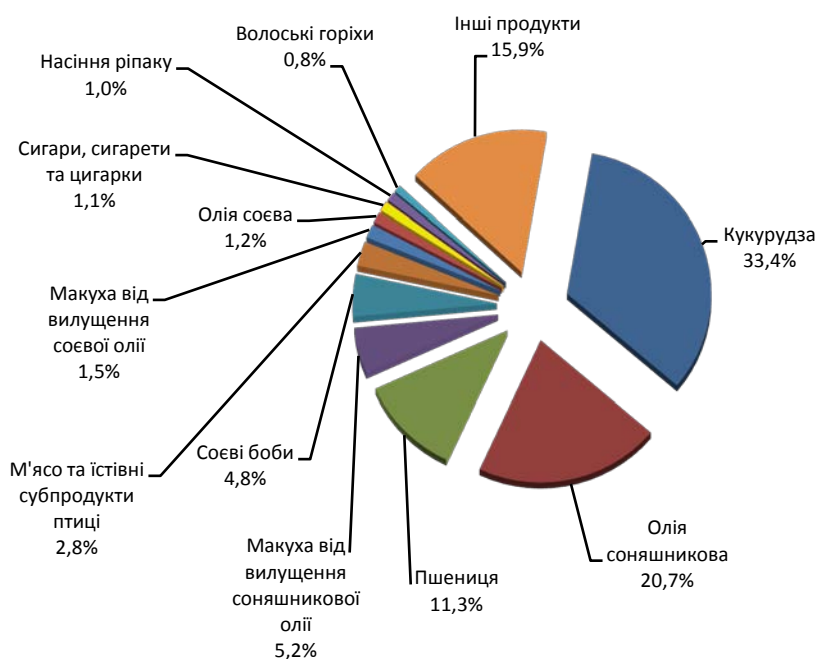
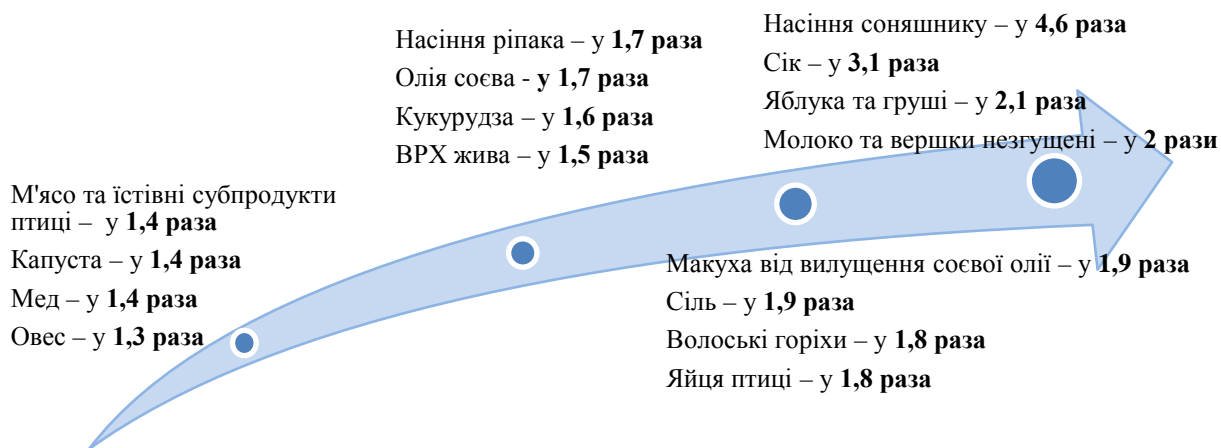

Рис. 2 Товарна структура експорту агропродукції у січні – квітні 2019 року

Найсуттєвіші зміни в торгівлі агропродукцією

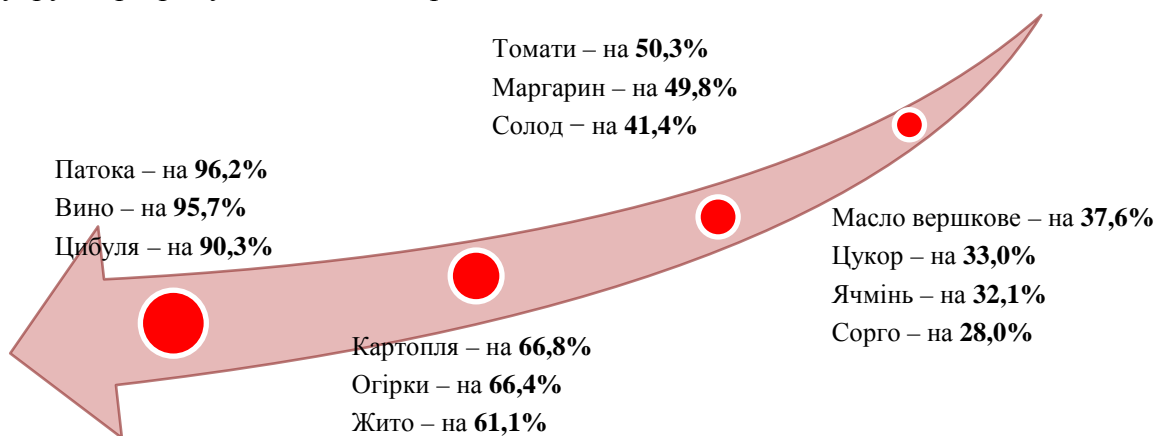
У січні – квітні 2019 р. порівняно із січнем – квітнем 2018 р., відбулося стрімке зростання експорту таких товарів вітчизняного виробництва: насіння соняшнику – у 4,6 раза; соку – у 3,1 раза; яблук, груш – у 2,1 раза; молока та вершків не згущених – у 2 рази; солі та макухи – у 1,9 раза; волоських горіхів та яєць птиці – у 1,8 раза; кукурудзи – у 1,6 раза; ВРХ живої – у 1,5 раза; вівса – у 1,3 раза тощо.

Рис. 1 Товари-лідери за темпами росту експорту у січні – квітні 2019 р. (порівняно із січнем – квітнем 2018 р.)

Зростання експорту соку відбулося за рахунок – США, Канади та Австрії; насіння соняшнику – Туреччини та Румунії; яблук та груш – Білорусі та Молдови; вівса – Німеччини та Норвегії; меду – Німеччини, Бельгії та Польщі; солі – Угорщини та Польщі; кукурудзи – Єгипту, Іспанії та Китаю; волоських горіхів – Туреччини, Франції та Іраку.

У січні – квітні 2019 р. проти відповідного періоду 2018 р. відбулося обвальне зниження потоки, вина, картоплі, огірків, томатів та цибулі, солоду, масла вершкового, цукру, маргарину, ячменю та сорго тощо.

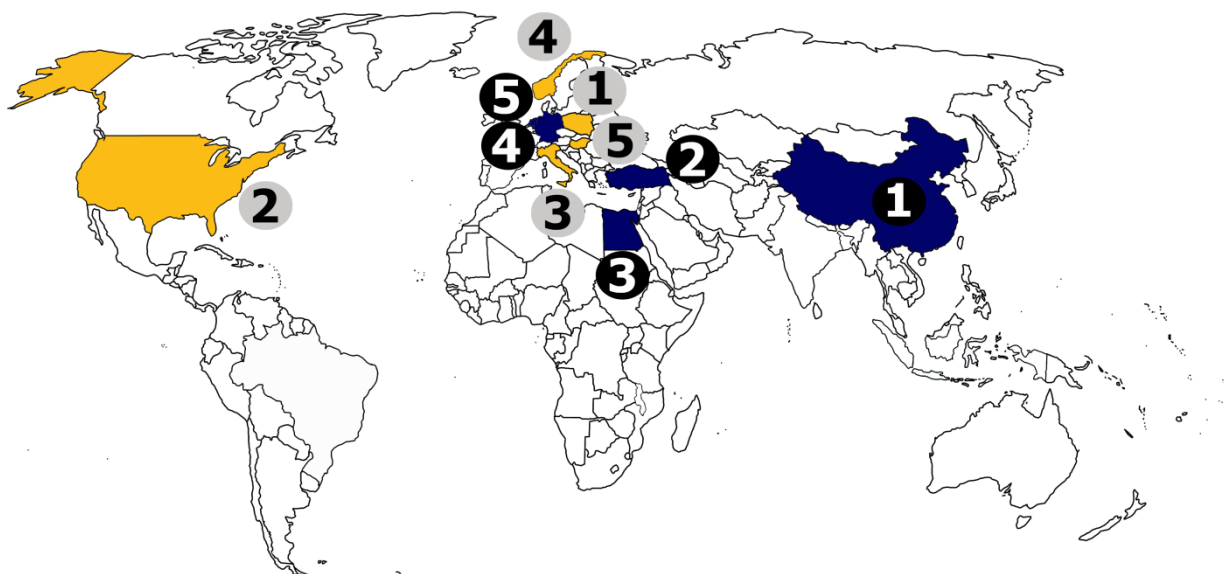
Рис. 2 Товари з обвальним зниженням експорту у січні – квітні 2019 р. (порівняно із січнем – квітнем 2018 р.)

Всупереч загальному скороченню експорту та імпорту продукції АПК, в географічному розрізі окремі країни суттєво наростили закупівлі продукції українського виробництва або ж навпаки, збільшили поставки своєї продукції на український ринок.

Найсуттєвіший приріст експорту продукції українського АПК відбувається в напрямку країн Азії.

У січні – квітні 2019 р., порівняно з січнем – квітнем 2018 р. лідерами з нарощування закупівель українського продовольства є:

- Китай (приріст + **206,0** млн дол. США, досягнувши 582,5 млн дол. США імпорту з України);
- Туреччина (приріст + **188,7** млн дол. США до 522,8 млн дол. США);
- Єгипет (приріст + **176,0** млн дол. США до 618,8 млн дол. США);
- Німеччина (приріст + **117,3** млн дол. США до 205,5 млн дол. США);
- Нідерланди (приріст + **108,7** млн дол. США до 490,9 млн дол. США).

Країни-лідери за приростом вітчизняного експорту

- 1 Китай   2 Туреччина   3 Єгипет   4 Німеччина   5 Нідерланди

Країни-лідери за приростом імпорту до України

- 1 Польща   2 США   3 Італія   4 Норвегія   5 Угорщина

Рис. 3 Країни-лідери за обсягами приросту експорту/імпорту у січні – квітні 2019 р. (порівняно із січнем – квітнем 2018 р.)

Найсуттєвіше збільшили поставки продукції на український ринок наступні країни:

- Польща (приріст + **18,7** млн дол. США, досягнувши 198,5 млн дол. США імпорту до України) – переважно за рахунок шкур ВРХ після дублення, шоколаду та продуктів для годівлі тварин;
- США (приріст + **17,9** млн дол. США до 131,1 млн дол. США) – переважно за рахунок насіння соняшнику, риби мороженої, волоських горіхів, спирту етилового;
- Італія (приріст + **16,1** млн дол. США до 91,8 млн дол. США) – переважно за рахунок зброджених напоїв (сидр), цитрусових, вина, тютюнової сировини, кави тощо;
- Норвегія (приріст понад + **15,0** млн дол. США до 68,9 млн дол. США) – переважно за рахунок рибопродуктів;
- Угорщина (приріст + **12,2** млн дол. США до 63,4 млн дол. США) – переважно за рахунок кукурудзи, продуктів для годівлі тварин, свійської птиці, насіння соняшнику.

Географія ЗЕД АПК

Кількість країн партнерів:

експорт – 161 країна;

імпорт – 145 країн.

В розрізі країн основними торговельними партнерами є:

за експортом – Індія (8,9% від загального обсягу експорту української агропродукції), Єгипет (8,7%), Китай (8,2%), Туреччина (7,3%), Нідерланди (6,9%) та Іспанія (5,7%);

за імпортом – Польща (9,9% від загального обсягу імпорту Україною агропродукції), Німеччина (7,8%), Туреччина (7,1%), США (6,5%), Франція (5,8%) та Італія (4,6%).

Пріоритетні ринки:

Азія: 42,5% – експорту та 19,8% – імпорту;

ЄС: 33,5% – експорту та 48,9% – імпорту.

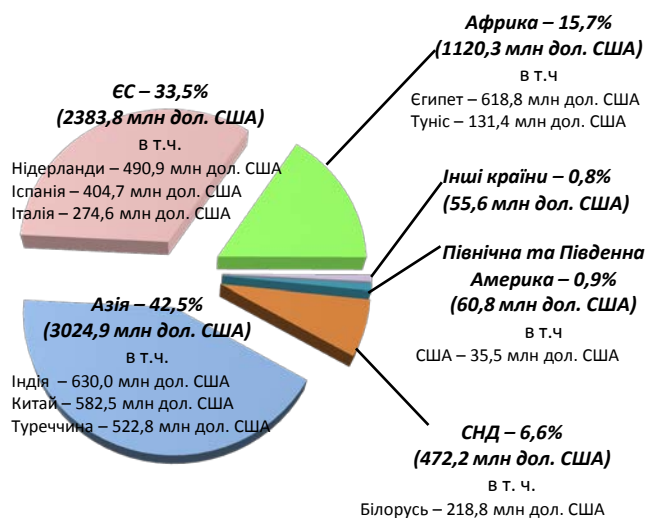

Рис. 1 Географічна структура експорту сільськогосподарської продукції у січні – квітні 2019 року

У січні – квітні 2019 р. імпорт з ЄС – переважно кукурудза, насіння соняшнику, продукти для годівлі тварин, шоколад, суміші запашних речовин, цитрусові, спирт етиловий, риба морожена, тютюнова сировина, сири.

Імпорт з Азії – переважно цитрусові, олія пальмова, насіння соняшнику, чай, тютюнова сировина, рис, овочі (помідори та огірки), арахіс.

Серед країн Африки активними торговими партнерами України є Єгипет, Гана та Кот-д'Івуар, які переважно завозять до нас каву, какао-боби, шоколад, цитрусові, тютюнову сировину.

Імпорт з Російської Федерації – в основному ячмінь, патока, крохмаль, тютюн, солод.

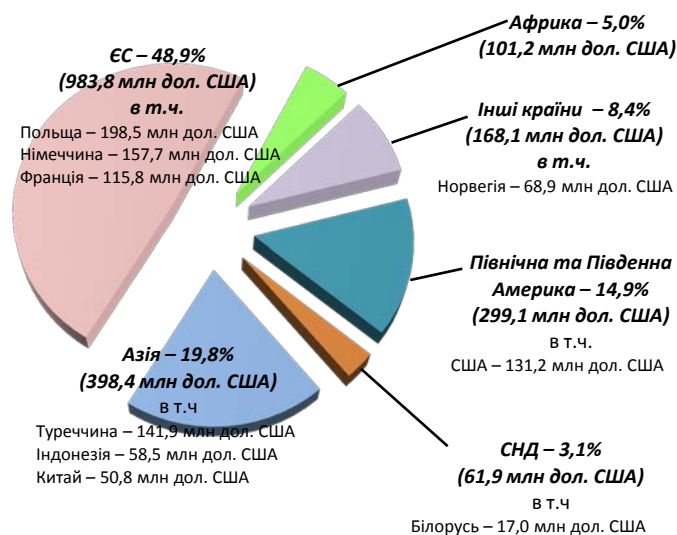

Рис. 2 Географічна структура імпорту сільськогосподарської продукції у січні – квітні 2019 року

Зовнішня торгівля хлібними зерновими культурами

У 2018 р. валове виробництво зернових культур становило 70,2 млн т, що на 13,4 % менше ніж у 2017 р. (61,9 млн т)

У 2018 р. обсяги експорту зернових культур порівняно з 2017 р. (41,9 млн т) зменшилися на 0,2 % до 41,7 млн т. Сума виручки у 2018 р. становить 7,2 млрд дол. США проти 6,5 млрд дол. США у 2017 р.

У січні – квітні 2019 р. обсяги експорту зернових культур порівняно із січнем – квітнем 2018 р. (13,4 млн т) збільшилися на 39,6 % до 18,7 млн т. Сума виручки у січні – квітні 2019 р. становить 3258,6 млн дол. США проти 2226,2 млн дол. США січня – квітня 2018 р.

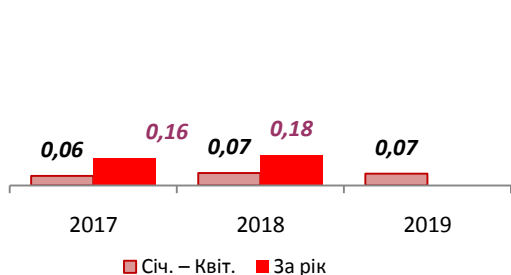

Рис. 1 Обсяги імпорту зернових культур всього, млн т

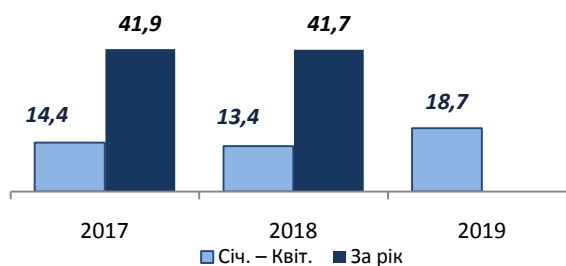

Рис. 2 Обсяги експорту зернових культур всього, млн т

Імпорт зернових культур у 2018 р. становив 181,2 тис. т, що на 11,2 % більше ніж у 2017 р. (162,9 тис. т), зокрема імпортовано рису – 86,5 тис. т, кукурудзи – 37,4 тис. т, гречки – 12,0 тис. т, інших зернових – 45,3 тис. т.

Імпорт зернових культур у січні – квітні 2019 р. становить 70,3 тис. т, що на 3,4 % менше ніж у січні – квітні 2018 р. (72,8 тис. т), зокрема імпортовано кукурудзи – 24,2 тис. т, рису – 25,2 тис. т, ячменю – 8,9 тис. т, інших зернових – 12,0 тис. т.

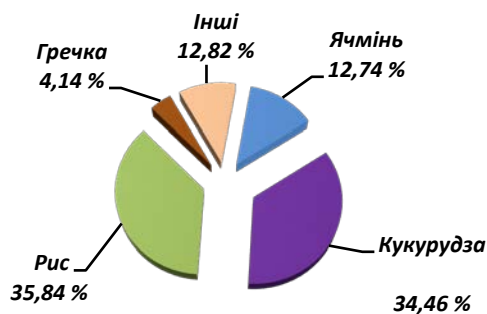

Рис. 3 Структура імпорту хлібних зернових культур у січні – квітні 2019 року

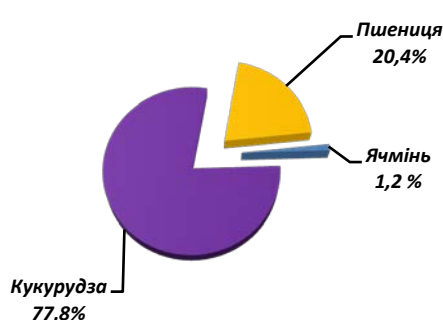

Рис. 4 Структура експорту хлібних зернових культур у січні – квітні 2019 року

У січні – квітні 2019 р. сальдо торговельного балансу становить плюс 3,1 млрд дол. США, що на 1,0 млрд дол. США більше ніж у січні – квітні 2018 р. (2,1 млрд дол. США).

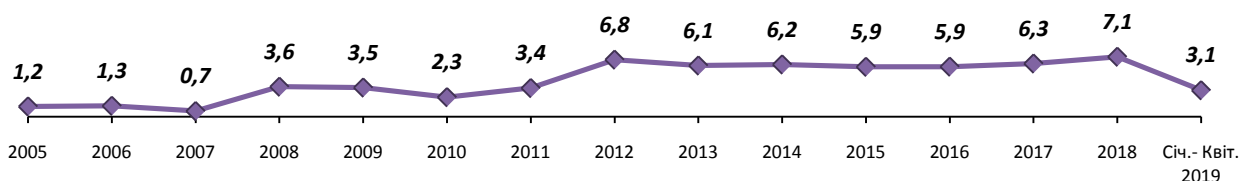

Рис. 5 Сальдо зовнішньої торгівлі, млрд дол. США

Пшениця

Україна забезпечує понад 10% світового експорту пшениці. Пшениці у 2018 р. зібрано на 4,2% менше ніж 2017 р. – 25,1 млн т. Такі обсяги виробництва є достатніми для повного задоволення внутрішніх потреб у продовольчому зерні.

У 2018 р. обсяги експорту пшениці порівняно до 2017 р. (17,31 млн т) зменшилися на 5,4 % до 16,37 млн т. Сума виручки за 2018 р. становить 3,0 млрд дол. США проти 2,7 млрд дол. США у 2017 р.

Середня експортна ціна у 2018 р. була на рівні 183,49 дол. США/т, що на 11,4 % більше проти 2017 р. (159,38 дол. США / т).

У січні – квітні 2019 р. обсяги експорту пшениці порівняно до січня – квітня 2018 р. (4,05 млн т) зменшилися на 5,7 % до 3,82 млн т. Сума виручки за січень – квітень 2019 р. становить 805,6 млн дол. США проти 707,3 млн дол. США січня – квітня 2018 р.

Середня експортна ціна у січні – квітні 2019 р. була на рівні 210,97 дол. США/т, що на 20,7 % більше проти січня – квітня 2018 р. (174,76 дол. США / т).

Найбільш привабливими ринками реалізації пшениці для України є країни Азії, обсяги реалізації становили 1291,5 тис. т, або 33,8 % від загального експорту цієї культури у січні – квітні 2019 р.

У січні – квітні 2019 р. експортовано у Єгипет – 24,4% (930,4 тис. т за ціною 212,13 дол. США/т), Марокко – 11,8 % (449,6 тис. т за ціною 212,18 дол. США/т), Бангладеш – 9,7 % (369,3 тис. т за ціною 209,57 дол. США/т), Індонезія – 9,6 % (364,8 тис. т за ціною 218,04 дол. США/т).

Відповідно до Угоди про асоціацію з ЄС, вітчизняні виробники отримали тарифну квоту на експорт пшениці у 2019 році обсягом 980,0 тис. т.

У січні – квітні 2019 р. до країн ЄС було реалізовано 210,3 тис. т пшениці на суму 45,0 млн дол. США, що становить 5,5 % від загального експорту даного продукту. Основними споживачами серед країн ЄС були Італія та Ірландія, які сумарно закупили 164,1 тис. т.

Обсяги імпорту пшениці за січень – квітень 2019 р. залишаються незначними (377 т).

Сальдо. У січні – квітні 2019 р. профіцит зовнішньої торгівлі пшеницею становить 805,4 млн дол. США, що на 98,2 млн дол. США більше ніж у січні – квітні 2018 р. (707,2 млн дол. США).

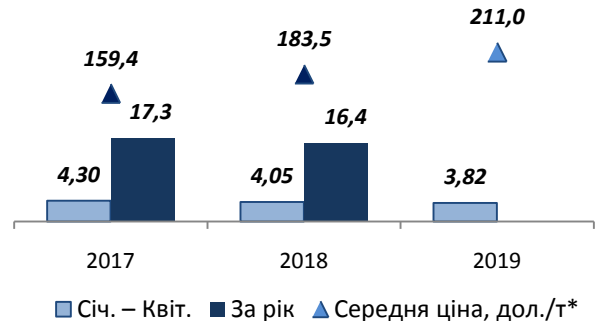

Рис. 1 Обсяги експорту пшениці, млн т

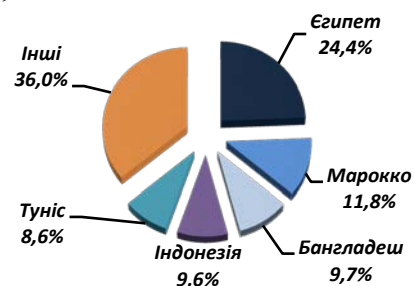

Рис. 2 Географічна структура експорту пшениці у січні – квітні 2019 року

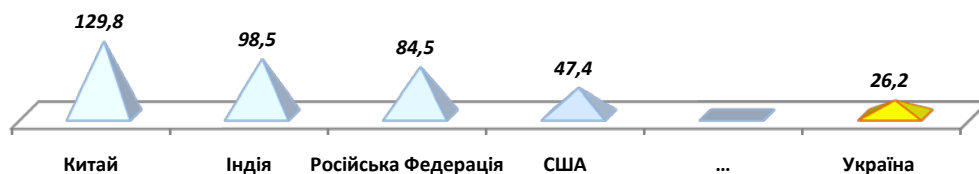

Рис. 3 Країни з найбільшим виробництвом пшениці у 2017 році, млн т (за даними Міжнародної Ради по зерну)

Ячмінь

За останні три роки зазначена позитивна динаміка постачання ячменю на зовнішні ринки.

У 2018 р. обсяги експорту ячменю порівняно до 2017 р. (4,8 млн т) зменшилися на 25 %, до 3,6 млн т. Сума виручки у 2018 р. становила 681,9 млн дол. США проти 710,6 млн дол. США у 2017 р.

У січні – квітні 2019 р. обсяги імпортованого ячменю становили 7522 т за ціною 253,12 дол. США/т.

У січні – квітні 2019 р. обсяги експорту ячменю порівняно до січня – квітня 2018 р (0,33 млн т) зменшилися на 32,1 %, до 0,22 млн т.

Сума виручки у січні – квітні 2019 р. становить 49,4 млн дол. США проти 58,4 млн дол. США у січні – квітні 2018 р.

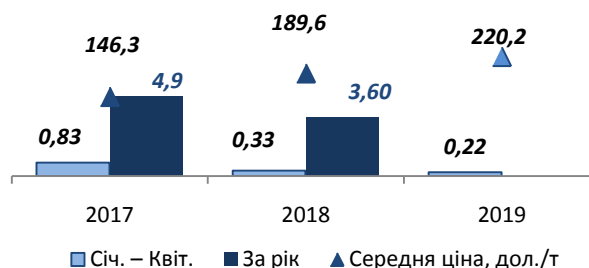

Рис. 1 Обсяги експорту ячменю, млн т

Середня експортна ціна у січні – квітні 2019 р. становить 220,18 дол. США/т, що на 24,5% більше проти січня – квітня 2018 р. (176,79 дол. США/т.)

Основними покупцями українського ячменю у січні – квітні 2019 р. були Алжир – 63,9 тис. т за ціною 229,23 дол. США/т, Саудівська Аравія – 62,7 тис. т за ціною 220,75 дол. та Лівія – 57,3 тис. т за ціною 225,93 дол. США/т.

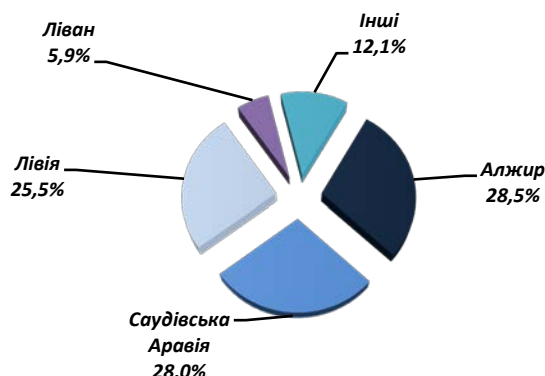

Рис. 2 Географічна структура експорту ячменю у січні – квітні 2019 року

Сальдо. У січні – квітні 2019 р. профіцит зовнішньої торгівлі ячменем становить 47,0 млн дол. США, що на 11,0 млн дол. США менше ніж у січні – квітні 2018 р. (58,0 млн дол. США)

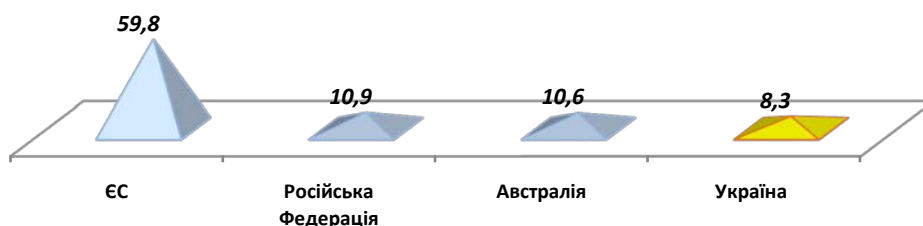

Рис. 3 Країни з найбільшим виробництвом ячменю у 2017 році, млн т (за даними Міжнародної Ради по зерну)

Кукурудза

У 2018 р. в Україні валове виробництво кукурудзи становило 35,2 млн т, що на 42,5 % більше за показник 2017 р. (24,7 млн т). Збільшення валового збору зумовлене збільшенням урожайності кукурудзи на 40,8% – з 54,6 ц/га до 76,9 ц/га. Завдяки таким результатам, Україна посіла 6-те місце у світі з виробництва кукурудзи. Валютна виручка від експорту кукурудзи в загальному експорті хлібних зернових становила 45,9 %.

У 2018 р. обсяги експорту кукурудзи порівняно з 2017 р. (19,4 млн т) збільшилися на 12,2 % до 21,4 млн т. Сума виручки у 2018 р. становила 3,5 млрд дол. США проти 3,0 млрд дол. США у 2017 р.

Середня експортна ціна у 2018 р. становила 163,58 дол. США/т, що на 6,1 % більше проти 2017 р. (154,11 дол. США/т.)

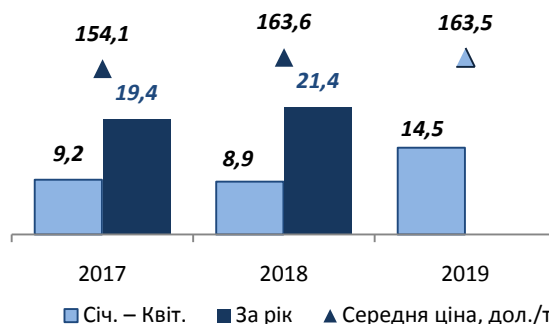

Рис. 1 Обсяги експорту кукурудзи, млн т

У січні – квітні 2019 р. обсяги експорту кукурудзи порівняно з січнем – квітнем 2018 р. (8,9 млн т) збільшилися на 63,5 % до 14,5 млн т. Сума виручки у січні – квітні 2019 р становить 2378,4 млн дол. США проти 1433,8 млн дол. США січня – квітня 2018 р.

Середня експортна ціна у січні – квітні 2019 р. становить 163,49 дол. США/т, що на 1,5 % більше проти січня – квітня 2018 р. (161,13 дол. США/т.)

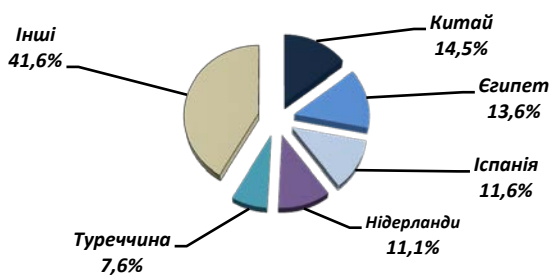

Рис. 2 Географічна структура експорту кукурудзи у січні – квітні 2019 року

Основними покупцями української кукурудзи у січні – квітні – 2019 р. були Китай – 14,5 % (2114,8 тис. т за ціною 167,26 дол. США/т), Єгипет – 13,6 % (1973,5 тис. т за ціною 161,73 дол. США/т) та Іспанія – 11,6 % (1689,5 тис. т за ціною 159,59 дол. США/т), від загального експорту.

У січні – квітні 2019 р. порівняно з січнем – квітнем 2018 р. (25,7 тис. т.) обсяги імпорту зменшились на 5,8% до 24,2 тис. т.

У січні – квітні 2019 р. імпорт здійснювався за ціною 4247,19 дол. США/т, що на 1,9 % більше від січня – квітня 2018 р. (4180,41 дол. США/т). Основними країнами – експортерами кукурудзи в Україну у січні – квітні 2019 року були Румунія – 31,1 %, (7,5 тис. т за ціною 3597,19 дол. США/т), Угорщина – 28,6 % (6,9 тис. т за ціною 3792,02 дол. США/т) та Франція – 18,1 % (4,3 тис. т за ціною 5705,65 дол. США/т).

Сальдо. У січні – квітні 2019 р. сальдо було на рівні плюс 2275,5 млн дол. США, що на 949,2 млн дол. США менше ніж у січні – квітні 2018 р. (1326,3 млн дол. США).

Довідково. Близько 35 % світового виробництва кукурудзи припадає на США.

Рис. 3 Країни з найбільшим виробництвом кукурудзи у 2017 році, млн т (за даними Міжнародної Ради по зерну)

Соєві боби

У 2018 р. валове виробництво сої збільшилося до 4,5 млн т проти 3,9 млн т у 2017 р. Попри скорочення посівних площ до 1,73 млн га (на 13% менше 2017 р.) виробництво культури в Україні зросло на 14,4%. Цьому посприяло збільшення середньої врожайності до рівня 2,58 т/га.

У січні-квітні 2019 р. обсяги експорту соєвих бобів порівняно до січня 2018 р. (1239,7 тис. т) знизилися на 15,4 % до 1049,0 тис. т.

Сума виручки у січні – квітні 2019 р. становить 344,6 млн дол. США проти 474,9 млн дол. США січня – квітня 2018 р.

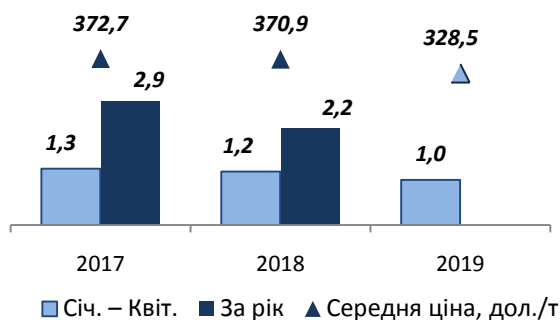
Середня експортна ціна у січні – квітні 2019 р. становить 328,47 дол. США/т, що на 14,3 % менше проти січня – квітня 2018 р. (383,10 дол. США/т).

Основними ринками українського експорту соєвих бобів у січні – квітні 2019 р. були Туреччина – 38,0 % від загального експорту цієї культури (398,3 тис. т за ціною 326,35 дол. США/т), Білорусь – 17,4 % (182,6 тис. т за ціною 298,82 дол. США/т), та Єгипет – 14,6 % (153,2 тис. т за ціною 319,25 дол. США/т).

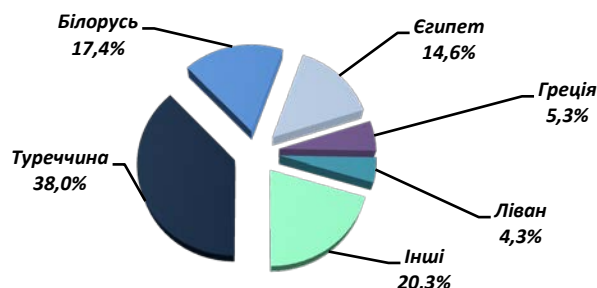
Імпорт соєвих бобів у січні – квітні 2019 р. становить 2,3 тис. т, що на 11,1 % менше ніж у січні – квітні 2018 р. (2,7 тис. т). Основні країни-експортери соєвих бобів в Україну – Білорусь – 51,9 %, Канада – 35,3 %, Австрія – 4,2 % та Франція – 4,1 %.

Сальдо. У січні – квітні 2019 р. сальдо зовнішньої торгівлі соєвими бобами становило плюс 342,2 млн дол. США, що на 130,1 млн дол. США менше ніж у 2018 р. (472,3 млн дол. США).

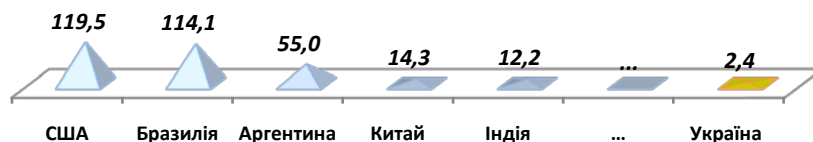
Довідково. У 2017 р. світове виробництво сої становило 330,4 млн т. Основними виробниками сої були США, Бразилія і Аргентина, їх сумарний обсяг сягає 82,1% від світового виробництва.

Рис. 1 Обсяги експорту соєвих бобів, млн т

Рис. 2 Географічна структура експорту соєвих бобів у січні – квітні 2019 року

Рис. 3 Країни з найбільшим виробництвом соєвих бобів у 2017 році, млн т (за даними Міжнародної Ради по зерну)

Насіння ріпаку

У 2018 р. виробництво ріпаку в Україні збільшилося на 26,7% і становило 2870,7 млн т.

У 2018 р. під вирощування ріпаку на насіння було засіяно 1042,4 тис. га, що на 32,7 % більше ніж у 2017 році. (785,7 тис. га)

У 2018 р. обсяги експорту насіння ріпаку порівняно до 2017 р. (2,1 млн т.) збільшилися на 14,3 % до 2,4 млн т. Сума виручки у 2018 р. становила 1010,9 млн дол. США проти 881,7 млн дол. США у 2017 р.

У січні – квітні 2019 р. обсяги експорту насіння ріпаку порівняно до січня – квітня 2018 р. (102,7 тис. т) збільшилися у 1,7 раза до 174,2 тис. т.

Сума валютної виручки у січні – квітні 2019 р. становить 73,4 млн дол. США проти 44,6 млн дол. США у січні – квітні 2018 р., що на 64,6% більше.

Середня експортна ціна у січні – квітні 2019 р. на рівні 421,48 дол. США/т, що на 2,7 % менше проти січня – квітня 2018 р. (434,47 дол. США/т.)

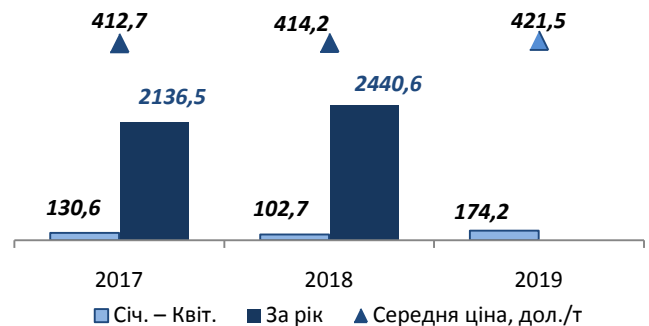

Рис. 1 Обсяги експорту насіння ріпаку, тис. т

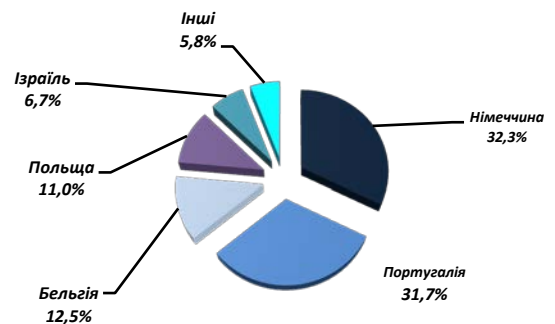

Рис. 2 Географічна структура експорту насіння ріпаку у січні – квітні 2019 року

Найбільш привабливими ринками реалізації насіння ріпаку для України у січні – квітні 2019 р. є країни ЄС – 157,4 тис. т (90,4 % від загального експорту на загальну суму 73,4 млн. США), зокрема Німеччина – 32,3 % (56,3 тис. т за ціною 437,12 дол. США/т) та Португалія – 31,7 % (55,2 тис. т за ціною 421,99 дол. США/т) від загального експорту.

Сальдо. У січні-квітні 2019 р. сальдо зовнішньої торгівлі насінням ріпаку на рівні плюс 71,0 млн дол. США, що на 27,4 млн дол. США менше ніж у січні-квітні 2018 р. (43,6 млн дол. США).

Довідково. Світове виробництво ріпаку у 2017 р. скоротилося до 60,7 млн т, що на 2,9 млн т поступається показнику 2016 року.

Найбільш істотне зниження валового збору в Євросоюзі – до 20,1 млн т проти 22,31 млн т у 2015/16 МР.

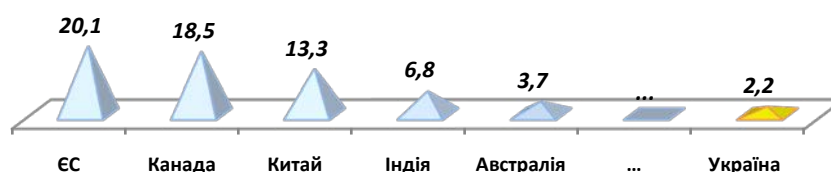

Рис. 3 Країни з найбільшим виробництвом насіння ріпаку у 2017 році, млн т (за даними Міжнародної Ради по зерну)

Олія соняшникова

Міжнародна торгівля соняшниковою олією оцінюється близько 10 млн т у рік, з яких Україна за останні три роки забезпечує понад 55 %.

Високі темпи виробництва та невисокі обсяги внутрішнього споживання дозволять вітчизняній продукції забезпечити більше 57% світового обсягу торгівлі соняшниковою олією в 2018/19 МР.

У 2018 р. обсяги імпорту в Україну зросли у 3,8 раза порівняно з 2017 р. і становили 642 т – переважно із Угорщини.

У 2018 р. Україна експортувала на зовнішні ринки 5,6 млн т олії соняшникової, що на 3,0 % менше порівняно з 2017 р.

Середня ціна експортованої олії у 2018 р. становила 736,5 дол. США/т, що на 1,4 % менше порівняно з 2017 р. (747,3 дол. США/т).

Виручка від експорту олії соняшникової у 2018 р. становила 4,1 млрд дол. США.

У 2018 р. олії соняшникової було експортовано у 130 країн світу, що на 23 країни менше ніж у 2017 р.

За січень – квітень 2019 р. було експортовано 2,2 млн т олії соняшникової, що на 9,7 % більше порівняно з відповідним періодом минулого року.

За цей період виручка від експорту олії соняшникової становила 1474,5 млн дол. США. Середня експортна ціна знизилася на 10,3 % проти аналогічного періоду 2018 р.

У січні – квітні 2019 р. 889,9 тис. т, або 40,7 % відвантаженої олії реалізовано до Індії за ціною 644,3 дол. США/т, Китаю – 11,0 % (241,2 тис. т за ціною 658,4 дол. США/т), Нідерландів – 9,2 % (202,3 тис. т за ціною 675,2 дол. США/т) та Іраку – 7,7 % (164,5 тис. т за ціною 642,1 дол. США/т).

Сальдо. У 2018 р. сальдо було на рівні +4,1 млрд дол. США, що на 4,4 % менше порівняно з 2017 р. У січні – квітні 2019 р. сальдо було на рівні +1,47 млрд дол. США, що на 0,03 млрд дол. США менше порівняно до відповідного періоду 2018 р. (+1,50 млрд дол. США).

Довідково. Найбільшими виробниками соняшникової олії, крім України, є також Російська Федерація та країни ЄС.

За даними Держстату України у 2018 р зібрана площа соняшнику господарствами усіх категорій становила 6165,2 тис. га., обсяг виробництва – 14,2 млн т, урожайність з 1 га становила 23,0 ц.

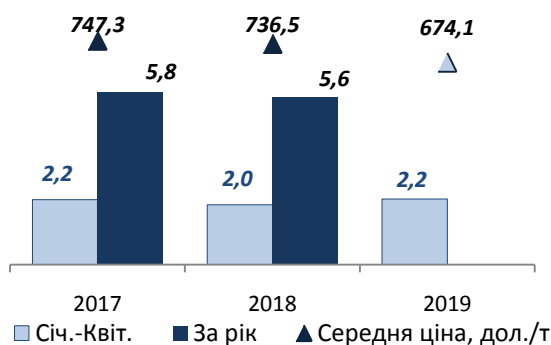

Рис. 1. Обсяги експорту олії соняшникової, млн т

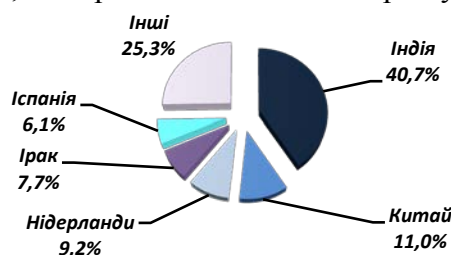

Рис. 2. Географічна структура експорту олії соняшникової у січні – квітні 2019 року

Рис. 3. Країни з найбільшим виробництвом олії соняшникової у 2017/2018 МР, млн т (за даними USDA)

Макуха та інші відходи одержані від добування рослинних олій

Українські підприємства в процесі переробки олійних культур щорічно отримують близько 4,7 млн т макухи (в основному соняшниковий шрот), з яких лише 1 млн т споживається на внутрішньому ринку.

У 2018 р. було експортовано 4,5 млн т макухи, що на 8,6 % менше порівняно з 2017 р. Понад 80 % експорту макухи становить соняшниковий шрот та 16 % – ріпаковий.

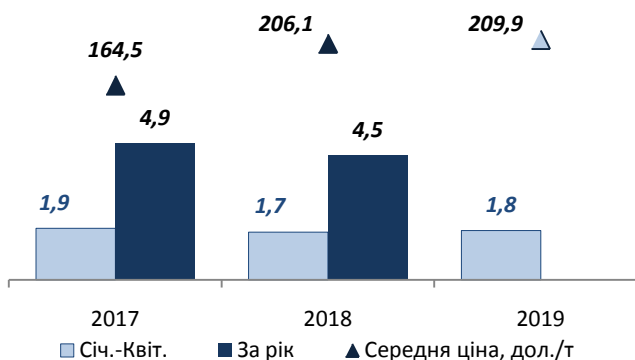

Рис. 1. Обсяги експорту макухи, млн т

У 2018 р. макухи та відходів від одержання рослинних олій було експортовано до 55 країн світу, що на 2 країни більше порівняно з 2017 р.

Експортували макуху за середньою ціною 206,1 дол. США/т, що на 25,3 % більше ніж у 2017 р. (164,5 дол. США/т).

У січні – квітні 2019 р. експортовано 1,8 млн т макухи, що на 3,4 % більше порівняно з відповідним періодом минулого року.

Виручка від експорту макухи у січні – квітні 2019 р. становила 373,0 млн дол. США. Середня експортна ціна зросла на 21,5 % до січня – квітня 2018 р.

Основні покупці макухи у січні – квітні 2019 р.: Туреччина – 11,5 % (203,8 тис. т за ціною 204,9 дол. США/т), Франція – 11,2 % (199,2 тис. т за ціною 205,3 дол. США/т), Нідерланди – 10,1 % (179,4 тис. т за ціною 210,6 дол. США/т).

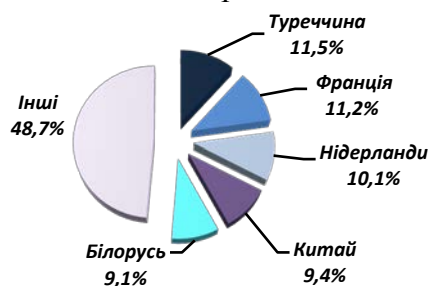

Рис. 2. Географічна структура експорту макухи у січні – квітні 2019 року

Сальдо. У 2018 р. сальдо зовнішньої торгівлі макухою становило +919,7 млн дол. США, що на 116,1 млн дол. США більше показника 2017 р. (+803,6 млн дол. США). У січні – квітні 2019 р. сальдо зовнішньої торгівлі макухою становить +372,9 млн дол. США, що на 76,2 млн дол. США більше показника січня – квітня 2018 р. (+296,7 млн дол. США).

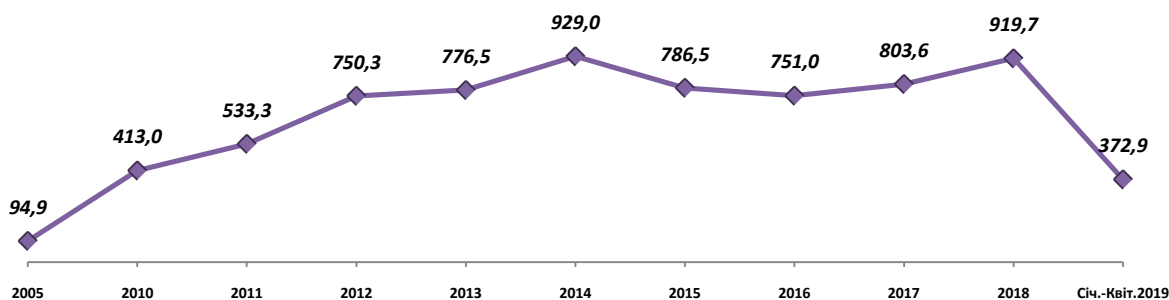

Рис. 3. Сальдо зовнішньої торгівлі за роками, млн дол. США

Мед натуральний

У 2019 р. обсяги квот на постачання українського меду натурального до країн ЄС були збільшені до 5600 т, також додаткові квоти (відповідно до Регламенту ЄС 2017/1566 від 13 вересня 2017 р.) становлять 2500 т (у 2018 р. відповідно – 5400 т і 2500 т). За даними ДФС України, постачання меду до країн ЄС, в межах існуючих квот, відбулося до 21 січня 2019 р.

Україна з 2008 року лідирує з виробництва меду серед країн Європи. У 2018 р. виробництво вітчизняного меду збільшилося проти 2017 р. на 4,7 %.

У 2016 р. та 2017 р. Україна постачала мед у 39 країн світу. У 2018 р. Україна експортувала мед у 35 країн світу обсягом 49,4 тис. т, що на 27,1 % менше ніж у 2017р., залишивши першу трійку країн-експортерів меду. Сума виручки від реалізації меду на світові ринки у січні – квітні 2019 р. становила 32,3 млн дол. США. Середня ціна у січні – квітні 2019 р. на 17,7 % нижче аналогічного періоду 2018 р. Попит на український мед на ринку ЄС у січні – квітні 2019 р. становить 14,7 тис. т (84,0 % (від загального вітчизняного експорту цього продукту) на суму 27,4 млн дол. США.

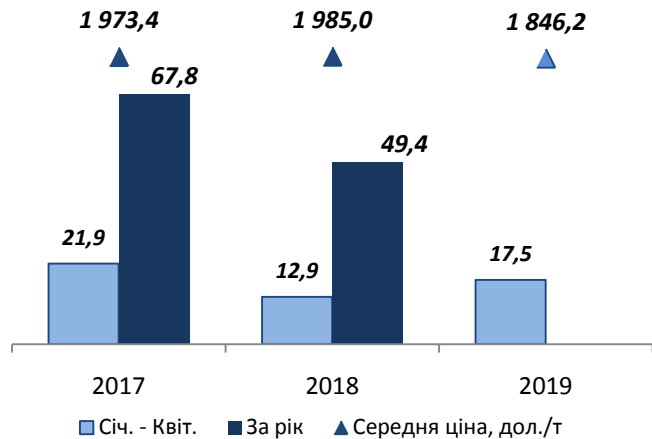

Рис. 1 Обсяги експорту меду натурального, тис. т

Основна частка експорту українського меду у січні – квітні 2019 р. (26,1 % експорту вітчизняного меду) припадає на Німеччину – 4571 т за ціною 1881,6 дол. США/т. Другим за величиною покупцем українського меду є Бельгія – 3480 т (19,9 %) за ціною 1869,5 дол. США/т, третім Польща — 2230 т (12,8 %) за ціною 1847,1 дол. США/т.

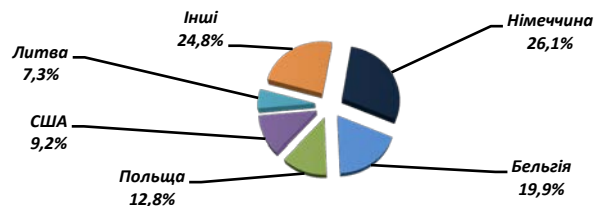

Рис. 2 Географічна структура експорту меду натурального у січні – квітні 2019 року

Сальдо. З 2005 р. по 2017 р. сальдо зовнішньої торгівлі медом натуральним збільшилося у 26 разів. У 2017 р. зафіксований рекордний показник профіциту по згаданому продукту – на рівні 133,7 млн дол. США. У 2018 р. проти попереднього року зменшилося постачання меду на зовнішні ринки і сальдо знизилося на 35,7 млн дол. США до рівня 98,0 млн дол. США. У січні – квітні 2019 р. профіцит збільшився проти аналогічного періоду минулого року на 3,4 млн дол. США і становить 32,2 млн дол. США.

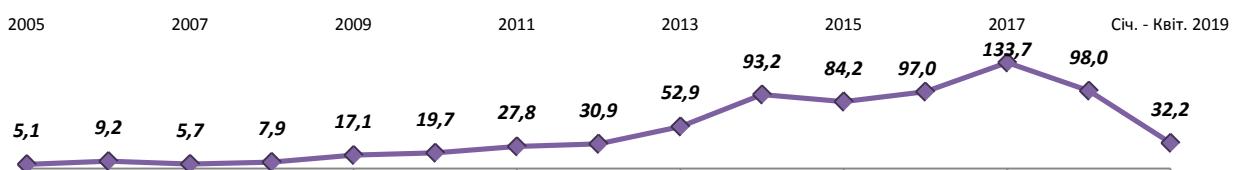

Рис. 3 Сальдо зовнішньої торгівлі, млн дол. США

Свійська птиця

За даними FAO світова структура поголів'я свійської птиці у 2017 р. становила: кури – 92,0 % (Китай – 18,3 %), качки – 4,6 (Китай – 56,8 %), індики – 1,9 (США – 57,3 %) та гуси – 1,5 %. У п'ятьох країнах світу зосереджено 77,3 % поголів'я гусей. За кількістю поголів'я гусей Україна посіла п'яте місце у світі – 7,7 млн голів, або 2,1 % (від світового поголів'я) після Китаю – 67,6 %, Мозамбiк – 2,9, Російської Федерації – 2,4, Єгипту – 2,2 %.

У 2018 р. імпортовано до України свійської птиці на 16,0 % більше ніж у 2017 р.

У товарній структурі імпорту за 2018 р. 93,1 % припадає на курчат, 4,9 % – індикат, 1,9 % – качок. Середня ціна імпортованої свійської птиці у 2018 р. зросла на 0,1 % проти попереднього року.

У січні – квітні 2019 р. імпорт свійської птиці становить 1223 т, що на 18,3 % більше до січня – квітня 2018 р. Середня ціна зменшилася на 0,9 %.

Провідними постачальниками свійської птиці в Україну є Польща – 47,1 % (576 т за ціною – 10055,6 дол. США/т), Угорщина – 37,0 % (453 т за ціною – 16549,7 дол. США/т), Німеччина – 8,1 % (99 т за ціною – 51818,2 дол. США/т), Чехія – 5,2 % (64 т за ціною – 7984,4 дол. США/т) та Словаччина – 1,8 % (22 т за ціною – 13318,2 дол. США/т).

Сальдо. У січні – квітні 2019 р. дефіцит сальдо зовнішньої торгівлі проти січня – квітня 2018 р. зріс на 2,9 млн дол. США до рівня мінус 19,9 млн дол. США.

Довідково. У 2017 р. загальне поголів'я свійських курей у світі становило 22,8 млрд голів. Найбільша їх кількість сконцентрована у Китаї – 4,2 млрд голів, або 18,3 % світового поголів'я, США – 1,9 млрд голів, або 8,3 % та Індонезії – 1,3 млрд голів, або 5,7 %. Світове зростання поголів'я свійських курей у 2017 р. проти 2016 р. становило 1,3 %.

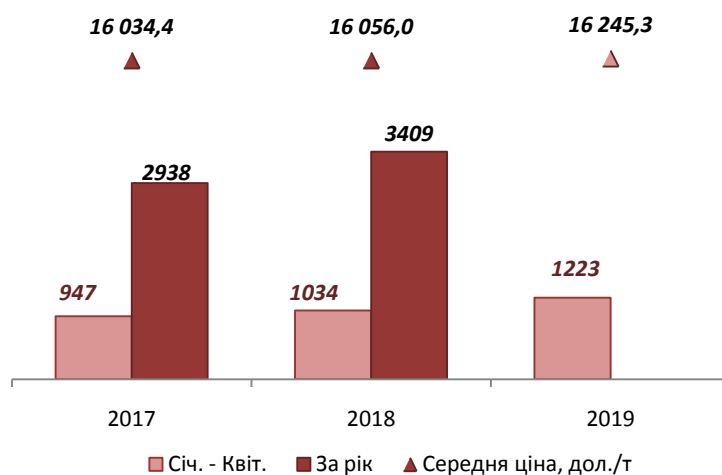

Рис. 1 Обсяги імпорту свійської птиці, т

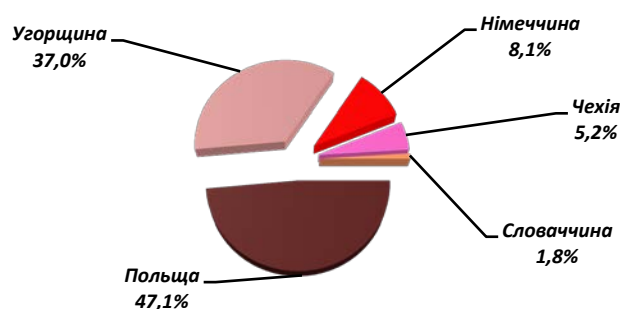

Рис.2 Географічна структура імпорту свійської птиці у січні – квітні 2019 року

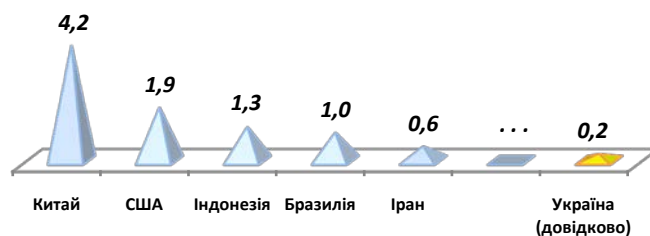

Рис. 3 Країни з найбільшим поголів'ям свійських курей у 2017 р., млрд голів (за даними FAOSTAT)

Зовнішня торгівля м'ясопродукцією

Загальний імпорт у 2018 р. по наявній м'ясній групі перевищив усі очікування. У перерахунку на м'ясо на 22,2 % зросли імпорتنі поставки м'яса та м'ясопродуктів за 2018 р. (258,4 тис. т) проти показника за 2017 р. (211,5 тис. т). Із найбільш зростаючих імпорتنих позицій лідирує свинина (у 5,1 раза), свині живі (у 2,5 раза) та солонина (у 2,1 раза).

У 2018 р. вітчизняна промисловість зменшила виробництво м'ясних продуктів первинної переробки проти 2017 р.: яловичини свіжої – на 2,2 %, свинини свіжої – на 9,3 і мороженої – на 17,1%, м'яса птиці свіжої (тушки) – на 19,5 і (частини тушок) – на 10,9 %. Водночас зросло виробництво яловичини мороженої – на 17,3 % та м'яса птиці мороженої (тушки) – на 58,9 %.

У січні – квітні 2019 р. валютний виторг від експорту м'ясопродукції збільшився на 23,4 % до січня – квітня 2018 р. і становить 238,7 млн дол. США.

Сума вартості імпортованих м'ясних продуктів у січні – квітні 2019 р. порівняно до січня – квітня 2018 р. збільшилася на 23,4 % до рівня – 58,0 млн дол. США.

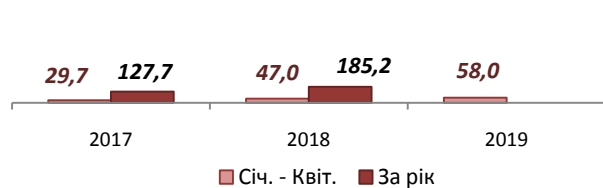

Рис. 1 Імпорт м'ясопродукції всього, млн дол. США

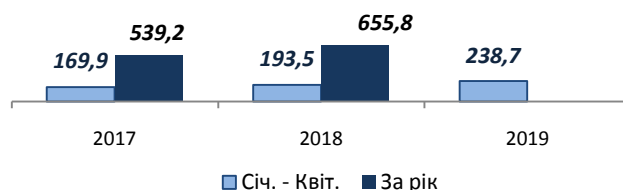

Рис. 2 Експорт м'ясопродукції всього, млн дол. США

З початку 2019 р. експортовано м'яса птиці – 83,5 % від загального виторгу (199,2 млн дол. США (або 138,6 тис. т за середньою ціною – 1437,6 дол. США/т)), яловичини мороженої – 7,0 % (16,9 млн дол. США (або 5,5 тис. т за середньою ціною – 3065,9 дол. США/т)), яловичини охолодженої – 6,8 % (16,2 млн дол. США (або 5,1 тис. т за середньою ціною – 3147,9 дол. США/т)).

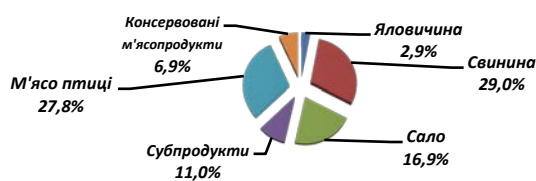

Рис. 3 Товарна структура імпорту м'ясопродукції у січні – квітні 2019 року

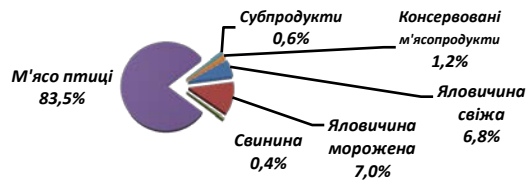

Рис. 4 Товарна структура експорту м'ясопродукції у січні – квітні 2019 року

У товарній структурі імпорту м'ясопродукції до України за досліджуваний період переважають м'ясо птиці – 27,8 % від загальної суми (16,1 млн дол. США (або 40,1 тис. т за середньою ціною – 401,4 дол. США/т) та свинина – 29,0 % (16,85 млн дол. США (або 9,1 тис. т за середньою ціною – 1845,1 дол. США/т), сало та жир птиці – 16,9 % (9,8 млн дол. США (або 16,1 тис. т за середньою ціною – 608,1 дол. США/т)).

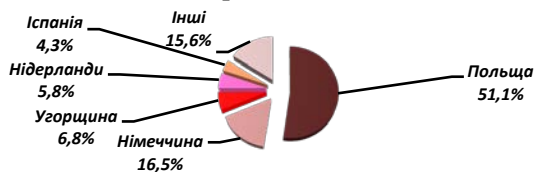

Рис. 5 Географічна структура імпорту м'ясопродукції у січні – квітні 2019 року

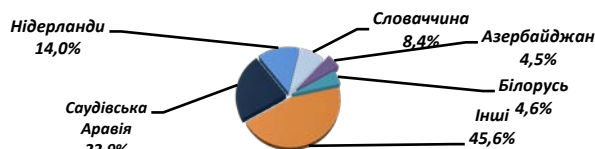

Рис. 6 Географічна структура експорту м'ясопродукції у січні – квітні 2019 року

Україна завозить м'ясо та м'ясні товари переважно із Польщі – на суму 29,6 млн дол. США, або 51,1 % від загальної вартості імпортованої м'ясопродукції (м'ясо птиці – 33,3 % та свинина – 31,4 % від вартості м'ясопродукції досліджуваної країни) та Німеччини – на 9,5 млн дол. США, або 16,5 % (свинина – 33,5 % та м'ясо птиці – 27,1 %).

Головним імпортером української м'ясопродукції є Саудівська Аравія – на суму 54,7 млн дол. США, або 22,9 % від всього експорту цієї продукції (м'ясо птиці – 100,0 %) та Нідерланди – на 33,5 млн дол. США, або 14,0 % (м'ясо птиці – 98,7 %).

Яловичина

FAO на 2019 рік прогнозує збільшення середньосвітового споживання яловичини на одну особу до 6,55 кг у рік, що на 0,6 % більше проти 2018 року, а зростання виробництва – на 1,5 % до 72,8 млн т. Фахівці FAO сподіваються на диверсифікацію споживання яловичини та баранини із збільшенням доходів населення.

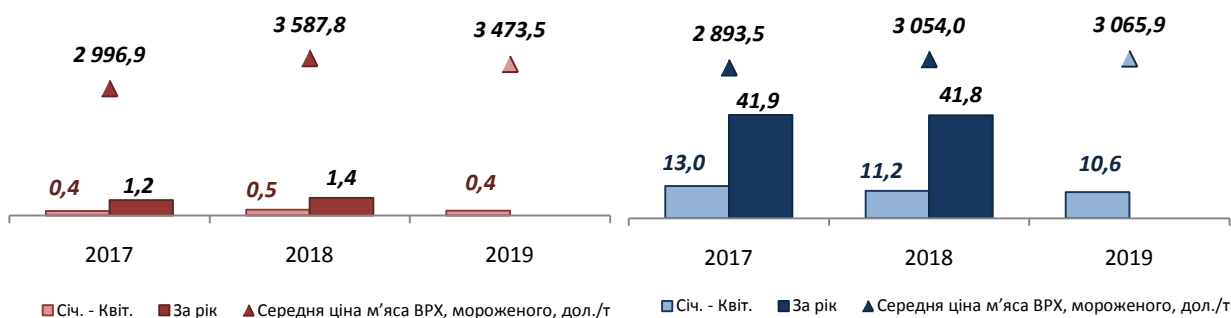

Рис. 1 Обсяги імпорту яловичини, тис. т

Рис. 2 Обсяги експорту яловичини, тис. т

Імпорт яловичини до України (свіжої, охолодженої та мороженої) у січні – квітні 2019 р. становить 375 т, що на 17,4 % (або на 79 т) менше ніж у січні – квітні 2018 р. Імпорт яловичини свіжої та охолодженої здійснюється за ціною 11553,2 дол. США/т, а яловичини мороженої – 3457,3 дол. США/т, що на 8,0 % менше ніж у січні – квітні 2018 р. (3759,5 дол. США/т).

Обсяг вітчизняного експорту яловичини (свіжої, охолодженої та мороженої) у січні – квітні 2019 р. становить 10,6 тис. т, що на 5,4 % менше ніж у січні – квітні 2018 р. (11,2 тис. т). Середня ціна експортованої яловичини свіжої та охолодженої у січні – квітні 2019 р. становить 3147,9 дол. США/т, що вище від рівня січня – квітня 2018 р. на 10,3 % (2853,8 дол. США/т) та яловичини мороженої – 3065,9 дол. США/т, що на 1,9 % нижче минулорічного рівня (3125,7 дол. США/т).

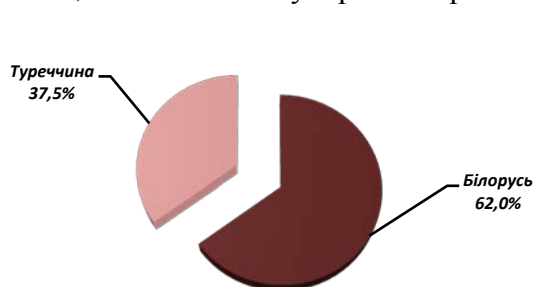

Рис. 3 Географічна структура експорту яловичини охолодженої у січні – квітні 2019 року

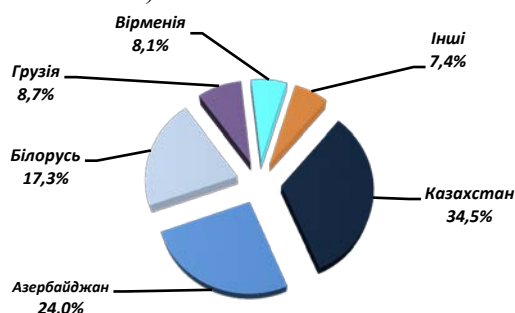

Рис. 4 Географічна структура експорту яловичини мороженої у січні – квітні 2019 року

Головним покупцем української яловичини з початку 2019 р. були Білорусь – 39,0 % (яловичина свіжа або охолоджена – 3184 т за ціною 2528,9 дол. США/т та яловичина морожена – 949 т за ціною 3173,9 дол. США/т), Туреччина – 18,1 % (або 1923 т за ціною 4178,9 дол. США/т (яловичина свіжа або охолоджена)) та Казахстан – 17,8 % (1890 т за ціною 3202,1 дол. США/т (яловичина морожена)) від загального обсягу експорту яловичини.

Свинина

FAO прогнозує у 2019 р. до збільшення світового виробництва свинини на 0,9 % до рівня 121,8 млн т. Також у 2019 р. споживання цього продукту на одну особу в рік передбачено до 12,31 кг, що на 0,1 % менше проти 2018 р. До 2025 р. середнє світове споживання свинини буде мати тенденцію на зниження до рівня 12,27 кг на одну особу в рік.

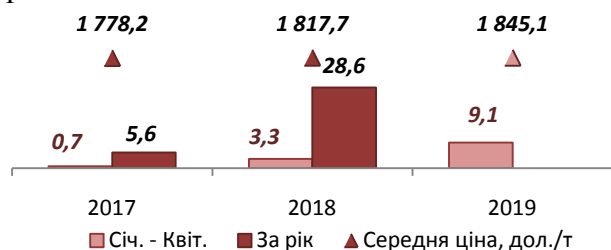

Рис. 1 Обсяги імпорту свинини, тис. т

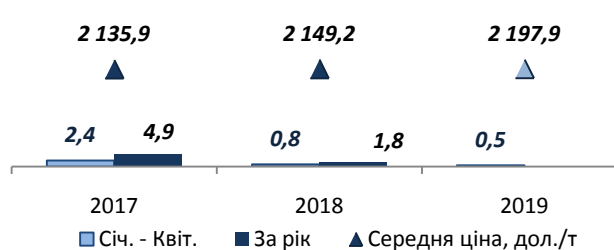

Рис. 2 Обсяги експорту свинини, тис. т

У січні – квітні 2019 р. Україна імпортувала 9,1 тис. т свинини (свіжої, охолодженої та мороженої) проти 3,3 тис. т у січні – квітні 2018 р. Середня ціна завезеної свинини становить 1845,1 дол. США/т, що на 3,2 % вище січня – квітня 2018 р. (1787,8 дол. США/т).

Український експорт свинини (свіжої, охолодженої та мороженої) у січні – квітні 2019 р. становить 480 т, що майже у 1,7 раза менше ніж у січні – квітні 2018 р. Свинина експортувалася за середньою ціною 2197,9 дол. США/т, що на 5,29 % нижче ніж у січні – квітні 2018 р. (2318,9 дол. США/т).

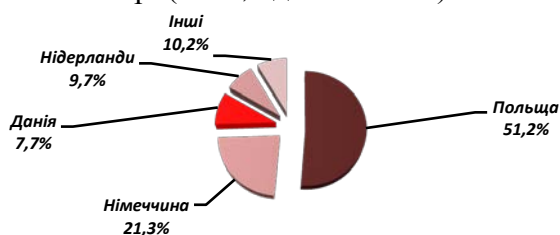

Рис. 3 Географічна структура імпорту свинини у січні – квітні 2019 року

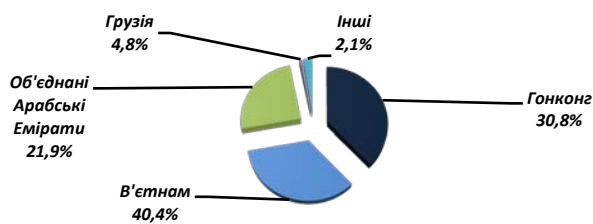

Рис. 4 Географічна структура експорту свинини у січні – квітні 2019 року

Обсяги поставок свинини в Україну здійснено з Польщі – 51,2 % (4,7 тис. т за ціною 1995,9 дол. США/т), Німеччини – 21,3 % (1,9 тис. т за ціною 1648,1 дол. США/т) та Нідерландів – 9,7 % (0,9 тис. т за ціною 1698,8 дол. США/т) від загального обсягу імпорту свинини.

Найбільше експортовано у В'єтнам – 40,4 % (194 т за ціною 2355,7 дол. США/т), Гонконг – 30,8 % (148 т за ціною 1479,7 дол. США/т) та Об'єднані Арабські Емірати – 21,9 % (105 т за ціною 2419,0 дол. США/т) від загального вітчизняного обсягу експорту свинини.

У січні – квітні 2019 р. сальдо торгового балансу свинини становить мінус 15,8 млн дол. США, тоді як у січні – квітні 2018 р. дефіцит сальдо становив 4,0 млн дол. США.

Довідково: У січні – березні 2019 р. порівняно до січня – березня 2018 р. зменшилося постачання до України – сала на 1893 т (або 13,5 %) при зменшенні ціни на 3,1 %, водночас обсяги імпортованих субпродуктів знизилися на 179 т (або 2,1 %) при здорожчанні на 15,3 %.

Рис. 5 Сальдо зовнішньої торгівлі, млн дол. США

М'ясо свійської птиці

Згідно з прогнозами FAO у 2019 р. основні виробники м'яса птиці збільшать виробництво цієї продукції на 1,0 % до рівня 125,3 млн т. Світовий експорт зросте на 3,7 %.

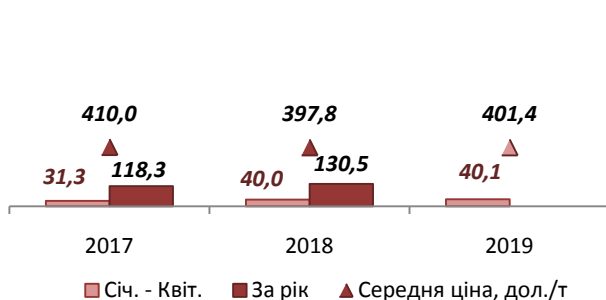

Рис. 1 Обсяги імпорту м'яса свійської птиці, тис. т

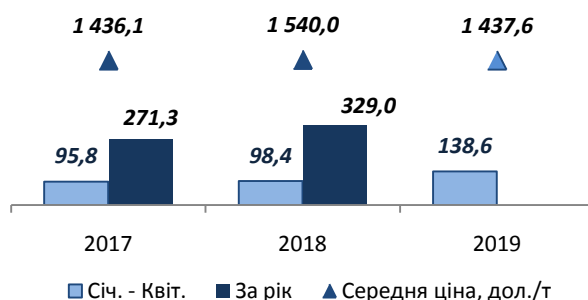

Рис. 2 Обсяги експорту м'яса свійської птиці, тис. т

У січні – квітні 2019 р. імпорт м'яса та їстівних субпродуктів птиці зменшився на 0,3 % порівняно з січнем – квітнем 2018 р. і становив 40,1 тис. т.

У січні – квітні 2019 р. експортовано 138,6 тис. т м'яса та їстівних субпродуктів птиці, що на 40,8 % більше ніж у аналогічному періоді 2018 р. Середня ціна – 1437,6 дол. США/т, що на 5,8 % нижче рівня попереднього року (1526,0 дол. США/т).

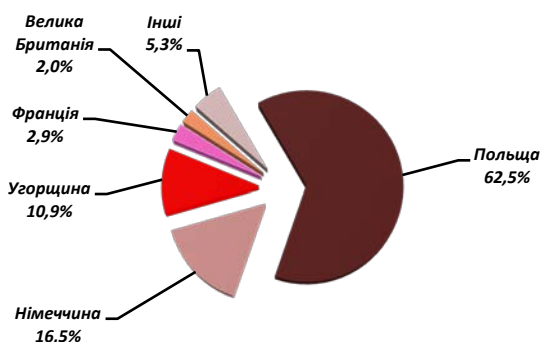

Рис. 3 Географічна структура імпорту м'яса свійської птиці у січні – квітні 2019 року

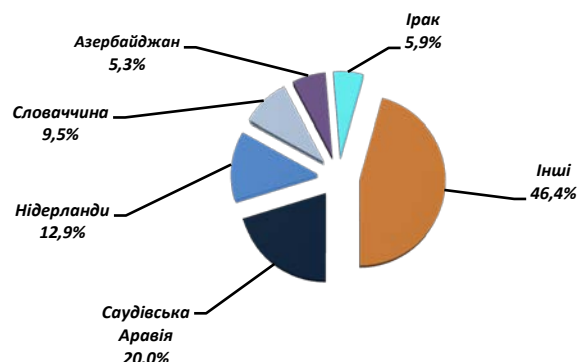

Рис. 4 Географічна структура експорту м'яса свійської птиці у січні – квітні 2019 року

Найбільші постачальники – Польща – 62,5 % (25,1 тис. т за ціною 394,2 дол. США/т) та Німеччина – 16,5 % (6,6 тис. т за ціною 390,7 дол. США/т) від загального обсягу імпортованого м'яса та їстівних субпродуктів птиці до України.

Основні покупці: Саудівська Аравія – 20,0 % (27,7 тис. т за ціною 1970,0 дол. США/т), Нідерланди – 12,9 % (17,9 тис. т за ціною 1851,0 дол. США/т) та Словаччина – 9,5 % (13,2 тис. т за ціною 1523,0 дол. США/т) від загального вітчизняного експорту м'яса та їстівних субпродуктів птиці.

У січні – квітні 2019 р. профіцит сальдо торгового балансу м'яса птиці збільшився проти аналогічного періоду 2018 р. на 49,8 млн дол. США і становить 183,2 млн дол. США, у січні – квітні 2018 р. – плюс 133,4 млн дол. США.

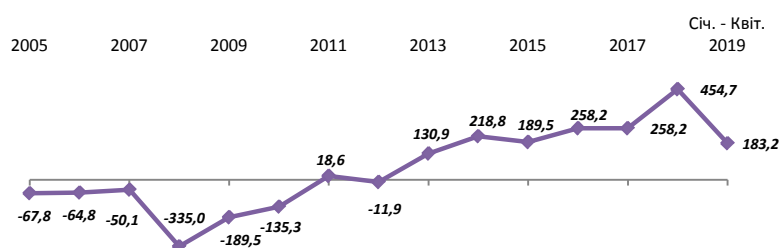

Рис. 5 Сальдо зовнішньої торгівлі, млн дол. США

Яйця свійської птиці

За даними FAO у 2016 р. провідними світовими експортерами курячих яєць у шкаралупі відмічено Нідерланди – 344,9 тис. т, Німеччину – 89,9, США – 89,5, Туреччину – 85,7 та Польщу – 80,1 тис. т. Український експорт яйцями від свійської птиці становить 2,0 % світового обсягу торгівлі згаданю продукцією.

У січні – квітні 2019 р. вітчизняний експорт яєць від свійської птиці становить 55,3 тис. т, що у 1,7 раза більше за січень – квітень 2018 р. та у 3,1 раза за січень – квітень 2017 р. Середня ціна експортованих яєць в шкаралупі у січні – квітні 2019 р. становить 901,0 дол. США/т, що на 6,0 % нижче рівня січня – квітня 2018 р. (958,5 дол. США/т).

У 2018 р. порівняно до 2017 р. Україна зменшила експорт яєць у шкаралупі до 36 країн проти 42, водночас збільшила постачання яєць без шкаралупи з 23 до 34 країн.

Головні експортні ринки України яєць у шкаралупі від свійської птиці у січні – квітні 2019 р.: ОАЕ – 28,0 % (14,7 тис. т за ціною 859,8 дол. США/т), Ірак – 27,8 % (14,6 тис. т за ціною 846,9 дол. США/т) та Латвія – 8,3 % (4,4 тис. т за ціною 1020,8 дол. США/т).

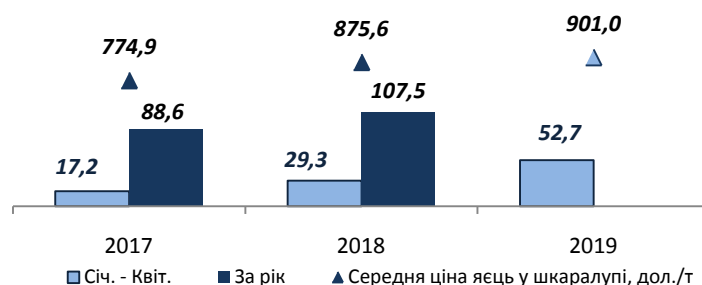

Рис. 1 Обсяги експорту яєць у шкаралупі від свійської птиці, тис. т

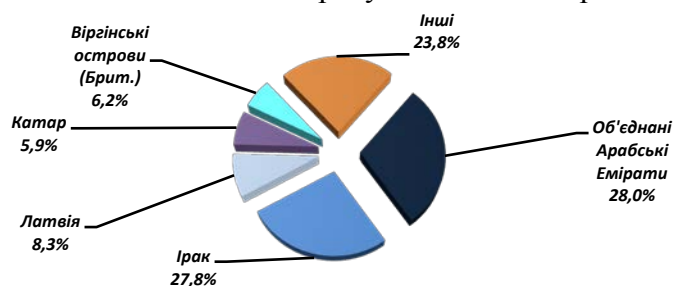

Рис. 2 Географічна структура експорту яєць у шкаралупі від свійської птиці у січні – квітні 2019 року

У січні – квітні 2019 р. основними напрямками українського експорту яєць без шкаралупи стали Віргінські острови (брит.) – 25,0 % (649 т за ціною 1969,2 дол. США/т), Данія – 19,2 % (499 т за ціною 3797,6 дол. США/т) та Латвія – 21,1 % (549 т за ціною 1544,6 дол. США/т).

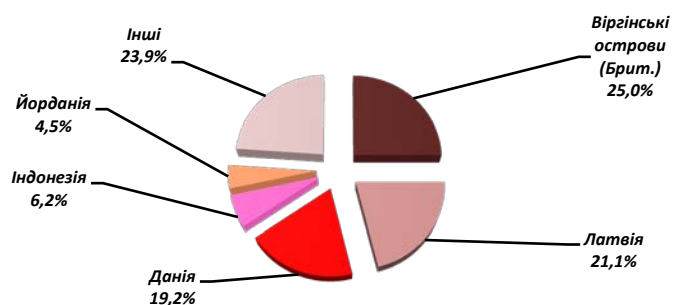

Рис. 3 Географічна структура експорту яєць без шкаралупи від свійської птиці у січні – квітні 2019 року

Довідково. За даними FAO у 2017 р. лідерами з виробництва курячих яєць були Китай – 20,9 млн т (або 403,7 млрд шт.), США – 5,2 (або 88,4 млрд шт.), Індія – 2,7 (або 49,7 млрд шт.), Японія – 2,5 (або 42,2 млрд шт.) та Російська Федерація – 2,1 млн т (або 37,7 млрд шт.).

В Україні у 2018 р. виробництво курячих яєць зафіксовано на рівні 16,1 млрд шт. (або майже 1,0 млн т), у 2017 р. – 15,4 млрд шт. (або 0,9 млн т).

Масло вершкове

FAO прогнозує на 2019 р. збільшення світового виробництва масла вершкового на 2,0 %, до рівня 11,8 млн т, а експорту на 1,6 % – до 950 тис. т.

В Україні переробними підприємствами вироблено масла вершкового у 2018 р. 104,5 тис. т, що на 1,7 % менше проти попереднього року.

У січні – квітні 2019 р. вітчизняні експортні поставки вершкового масла були на рівні 7,6 тис. т, що у 1,6 раза менше проти січня – квітня 2018 р. Середня ціна експортованого масла з початку 2019 р. становила 4074,6 дол. США/т, що на 4,7 % нижче проти січня – квітня 2018 р. (4275,4 дол. США/т).

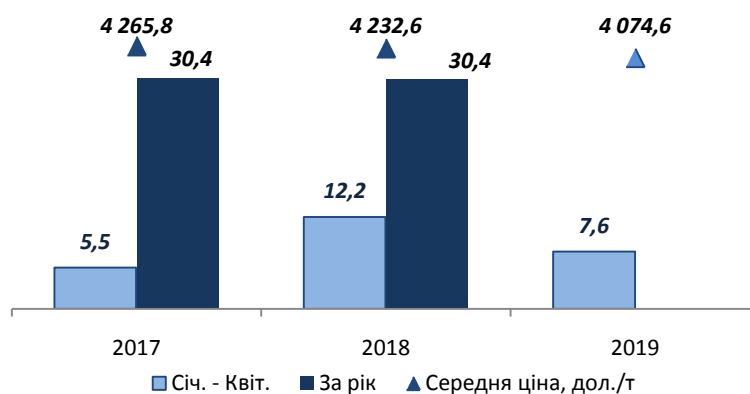

Рис. 1 Обсяги експорту масла вершкового, тис. т

Експортний ринок українського продукту у 2018 р. зменшився до 50 країн-покупців з 53 – у 2017 р. та збільшився проти 35 – у 2016 р.

Основні споживачі українського масла вершкового у січні – квітні 2019 р.: Нідерланди – 12,1 % (920 т за ціною 4120,7 дол. США/т), Азербайджан – 10,7 % (809 т за ціною 4175,5 дол. США/т), Молдова – 9,8 % (741 т за ціною 3836,7 дол. США/т), Грузія – 9,4 % (710 т за ціною 4112,7 дол. США/т) та Марокко – 7,9 % (600 т за ціною 3773,3 дол. США/т).

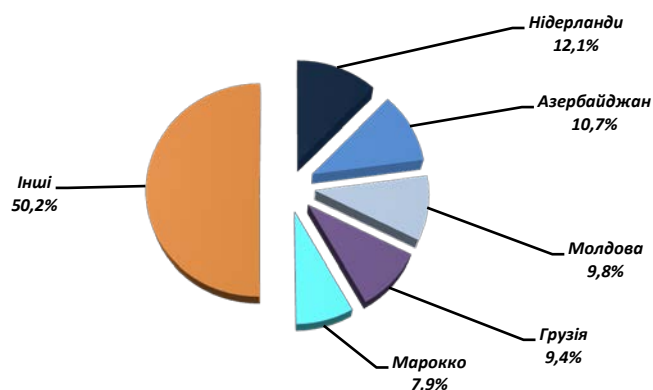

Рис. 2 Географічна структура експорту масла вершкового у січні – квітні 2019 року

Сальдо. У січні – квітні 2019 р. профіцит сальдо зовнішньої торгівлі маслом вершковим зменшився до рівня плюс 28,6 млн дол. США проти плюс 49,5 млн дол. США січня – квітня 2018 р.

Довідково. У 2018 р. лідерами з виробництва масла вершкового були Індія – 38,6 % від світового виробництва, Пакистан – 7,2, США – 7,3, Нова Зеландія – 5,1 та Російська Федерація – 2,8%.

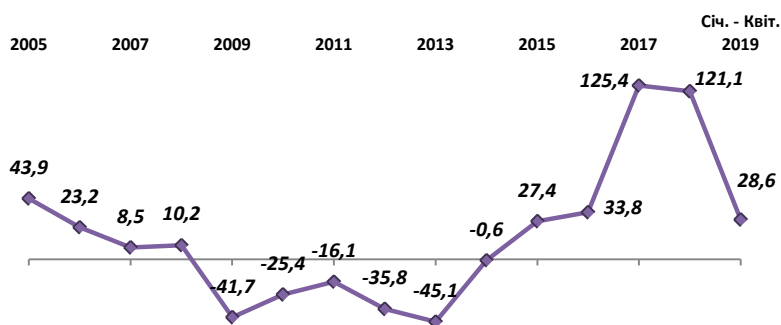

Рис. 3 Сальдо зовнішньої торгівлі, млн дол. США

Соки

Українці в основному надають перевагу сокам місцевого виробництва. Однак, у 2018 р. зафіксовано збільшення імпорту соків на 6,1 % порівняно з 2017 р. Імпорт соків у 2018 р. становив 19,7 тис. т.

Експорт соків у 2018 р. становив 80,7 тис. т, що на 4,5 % більше ніж у 2017 р. Соки експортувалися у 51 країну світу, що на 5 країн більше ніж у 2017 р.

У 2018 р. виручка від експорту соків становила 77,2 млн дол. США.

У 2018 р. середня експортна ціна становила 956,0 дол. США/т, що на 14,3 % менше порівняно до 2017 р. (1115,7 дол. США/т).

У січні – квітні 2019 р. було експортовано 51,4 тис. т соків, що майже у 3 рази більше порівняно з відповідним періодом минулого року. Виручка від реалізації соків збільшилася майже у 2 рази, а середня ціна знизилася на 38 % проти січня – квітня 2018 р.

Основні покупці вітчизняних соків у січні – квітні 2019 р.: США – 40,0 % (20,6 тис. т за ціною 880,0 дол. США/т), Канада – 19,3 % (10,0 тис. т за ціною 781,5 дол. США/т), Австрія – 13,7 % (7,1 тис. т за ціною 745,1 дол. США/т), Польща – 9,7 % (5,0 тис. т за ціною 764,0 дол. США/т).

Рис. 1. Обсяги експорту соків, тис. т

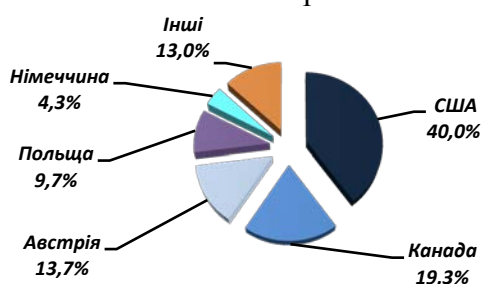

Рис. 2. Географічна структура експорту соків у січні – квітні 2019 року

Сальдо. У 2018 р. профіцит зовнішньої торгівлі соками становив 38,9 млн дол. США, що на 13,8 млн дол. США менше показника 2017 р. У січні – квітні 2019 р. профіцит зовнішньої торгівлі соками становить 31,3 млн дол. США, у січні – квітні 2018 р. всього 6,4 млн дол. США, що на 24,9 млн дол. США менше.

Довідково. В Україні виробництво суміші соків фруктових та овочевих у 2018 р. становило 184 тис. л, що на 1,6 % менше ніж у 2017 р. У січні – квітні 2019 р. виробництво суміші соків становило на рівні 58,4 тис. т, що на 11,1 % менше порівняно до відповідного періоду 2018 р.

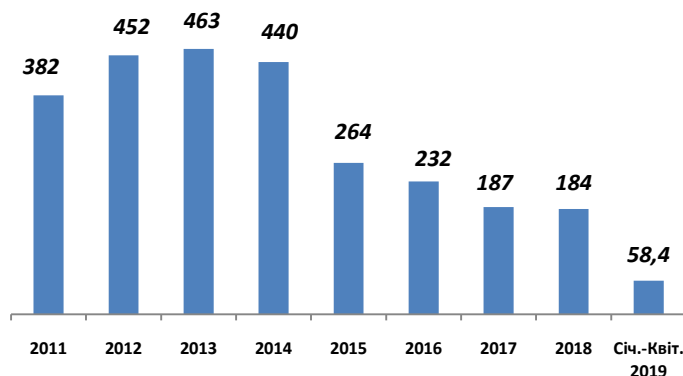

Рис. 3. Динаміка виробництва суміші соків фруктових та овочевих в Україні, тис. л.

Олія соєва

Українськими підприємствами у 2018 р. було вироблено олії соєвої нерафінованої на 20,4 % більше ніж у 2017 р.

У 2018 р. експортували 214,7 тис.т олії соєвої, що на 28,9 % більше порівняно з 2017 р.

Середня експортна ціна у 2018 р. становила 710,4 дол. США/т, що на 5,7 % менше порівняно до 2017 р. (753,3 дол. США/т).

У 2018 р. виручка від експорту олії становила 152,5 млн дол. США.

У 2018 р. олії соєвої було експортовано до 37 країн світу, що на 12 країн більше, ніж у 2017 р.

У січні – квітні 2019 р. було експортовано 140,2 тис. т олії соєвої, що у 1,7 раза більше порівняно з відповідним періодом минулого року. Середня експортна ціна знизилася на 17,1 %, а виручка збільшилася на 42,9 % порівняно до січня – квітня 2018 р.

У січні – квітні 2019 р. основними покупцями соєвої олії є Польща – 27,4 % (38,5 тис. т за ціною 614,7 дол. США/т), Індія – 26,4 % (37,0 тис. т за ціною 628,1 дол. США/т), Китай – 15,2 % (21,3 тис. т за ціною 631,7 дол. США/т) та Алжир – 10,7 % (15,0 тис. т за ціною 604,0 дол. США/т).

У 2018 р. імпортовано 17,0 т олії соєвої, що на 41,7 % більше ніж у 2017 р.

У січні – квітні 2019 р. олії соєвої імпортовано 22,0 т, у січні – квітні 2018 р. імпорт олії соєвої становив 8,0 т, що у 1,4 раза більше.

Сальдо. У 2018 р. профіцит зовнішньої торгівлі соєвою олією становив 152,5 млн дол. США, що на 27,1 млн дол. США більше показника 2017 р. У січні – квітні 2019 р. цей показник на рівні +87,2 млн дол. США, що на 26,2 млн дол. США більше порівняно до відповідного періоду 2018 р. (+61,0 млн дол. США).

Довідково. Найбільшими виробниками олії соєвої, крім Китаю, є також США, Бразилія та Аргентина. На ці країни припадає майже 70,0 % від світового виробництва соєвої олії у 2017/2018 МР.

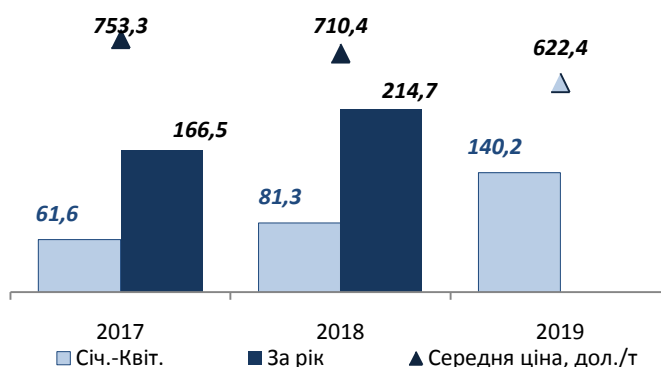

Рис. 1. Обсяги експорту соєвої олії, тис. т

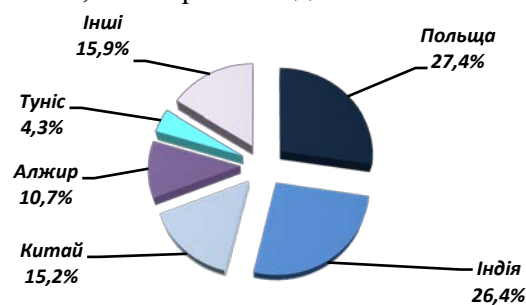

Рис. 2. Географічна структура експорту олії соєвої у січні – квітні 2019 року

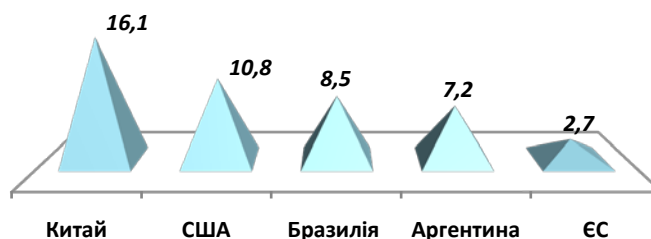

Рис. 3. Країни з найбільшим виробництвом олії соєвої у 2017/2018 МР, млн т (за даними USDA)

Сигари, сигарети, цигарки

У 2018 р. встановлена квота на експорт вітчизняних сигар – 2,5 тис. т.

Виробництво сигарет, які містять тютюн, або суміші тютюну з заміниками тютюну у 2018 р. становило 84,1 млрд шт., що на 8,7 % менше ніж у 2017 р.

У 2018 р. імпортували цей товар 1,3 тис. т, що на 21,5 % менше порівняно з 2017 р. (1,7 тис. т). У 2018 р. експорт сигар, сигарет та цигарок сягнув 33,1 тис. т, що на 1,7 % більше ніж у 2017 р.

У 2018 р. виручка від експорту сигар становила 340,8 млн. дол. США.

Середня експортна ціна у 2018 р. була на рівні 10284,9 дол. США/т, що на 14,0 % більше порівняно з 2017 р. (9018,7 дол. США/т).

У 2018 р. сигар, сигарет, цигарок було експортовано у 28 країн світу, що на 6 країн більше порівняно з 2017 р.

У січні – квітні 2019 р. було експортовано 7,6 тис. т сигарет, що на 9,5 % менше порівняно з відповідним періодом минулого року, за середньою ціною 10242,4 дол. США/т), що на 9,7 % більше ніж за січень – квітень 2018 р. Виручка за досліджуваний період зменшилася на 0,7 % проти січня – квітня 2018 р.

Основними покупцями українських сигарет, сигар у січні – квітні 2019 р. були: Японія – 42,9 % (3,3 тис. т за ціною 6570,3 дол. США/т), Грузія – 15,2 % (1,2 тис. т за ціною 12248,9 дол. США/т), Саудівська Аравія – 12,5 % (1,0 тис. т за ціною 8274,4 дол. США/т).

Рис. 1 Обсяги експорту сигар, сигарет, цигарок, тис. т

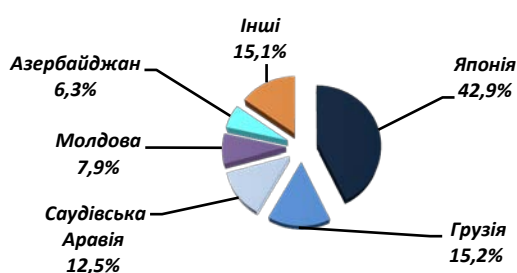

Рис. 2 Географічна структура експорту сигар, сигарет, цигарок у січні – квітні 2019 року

Сальдо. У 2018 р. позитивне сальдо зовнішньої торгівлі сигаретами зросло на 50,6 млн дол. США порівняно з 2017 р. і становить +290,7 млн дол. США. У січні – квітні 2019 р. цей показник становить +65,4 млн дол. США, що на 2,7 млн дол. США менше порівняно до відповідного періоду 2018 р. (+ 68,1 млн дол. США).

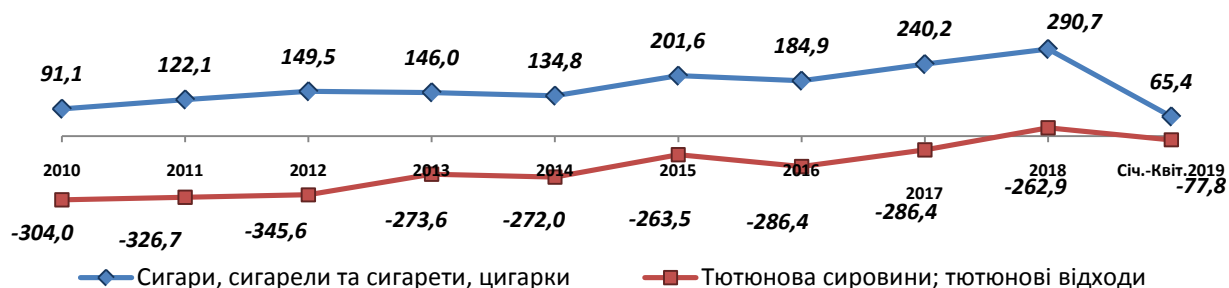

Рис. 3 Сальдо зовнішньої торгівлі за роками, млн дол. США

Тютюнова сировина, тютюнові відходи

У 2018 р. обсяги експорту тютюнової сировини становили 1,10 тис. т, що на 1,8 % менше порівняно з 2017 р. (1,12 тис. т).

У 2018 р. виручка від експорту тютюну становила 0,2 млн дол. США.

Імпортовано тютюнової сировини у 2018 р. на 9,6 % менше ніж у 2017 р. Загальна сума імпорту у 2018 р. становила 263,2 млн дол. США.

Середня ціна імпортованого товару у 2018 р. – 5225,9 дол. США/т, що на 6,4 % більше порівняно до 2017 р. (4909,4 дол. США/т).

У 2018 р. тютюнової сировини було імпортовано з 36 країн світу, що на одну країну менше порівняно з 2017 р.

Рис. 1 Обсяги імпорту тютюнової сировини, тис. т

У січні – квітні 2019 р. імпортовано 14,5 тис. т тютюнової сировини, що на 21,9 % більше порівняно до січня – квітня 2018 р., середня імпортна ціна зменшилася на 2,0 % порівняно до січня – квітня 2018 р.

Основними постачальниками тютюнової сировини у січні – квітні 2019 р. були: Бразилія – 23,7 % (3,5 тис. т за ціною 5246,9 дол. США/т), Малаві – 11,9 % (1,7 тис. т за ціною 6309,1 дол. США/т) та Німеччина – 9,8 % (1,4 тис. т за ціною 9150,7 дол. США/т).

Сальдо. З 2005 р. по 2018 р. спостерігається від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі України тютюновою сировиною. У 2018 р. сальдо становило мінус 262,9 млн дол. США, тоді як у 2017 р. – мінус 286,4 млн дол. США. У січні – квітні 2019 р. сальдо становить мінус 77,8 млн дол. США, тоді як у січні – квітні 2018 р. – мінус 65,0 млн дол. США.

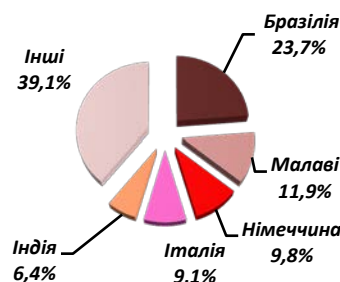

Рис. 2 Географічна структура імпорту тютюнової сировини у січні – квітні 2019 року

Довідково: У 2017 р. Китай був найбільшим світовим виробником необробленого тютюну. Його частка у світовій структурі становила 42,4 %.

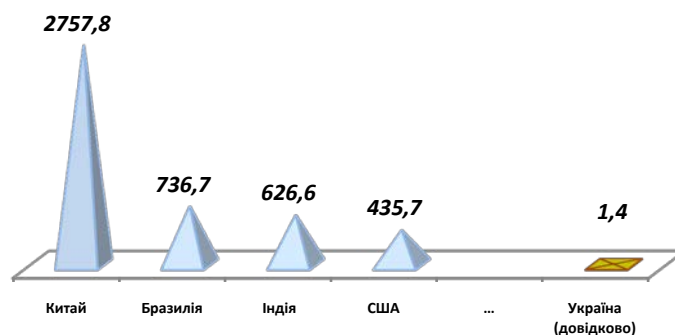

Рис. 3 Країни з найбільшим виробництвом необробленого тютюну у 2017 р., тис. т (за даними FAOSTAT)

Спирт етиловий, неденатурований, менше 80 об.%

У 2018 р. встановлена квота на експорт спирту етилового неденатурованого з концентрацією спирту до 80, 80 об.%, або більше та спирту етилового денатурованого і інших спиртових дистилатів у загальному обсязі – 56,2 тис. т.

У 2018 р. обсяги імпорту спирту зросли на 47,6 % порівняно з 2017 р. і становили 66,0 тис. т. У січні – квітні 2019 р. імпортовано 15,2 тис. т спирту, що на 10,6 % менше порівняно з січнем – квітнем 2018 р., середня імпортна ціна за досліджуваний період збільшилася на 5,4 % порівняно до січня – квітня 2018 р.

Експорт спирту у 2018 р становив 58,6 тис. т, що на 0,9 % більше ніж у 2017 р. Середня експортна ціна у 2018 р. становила 1659,3 дол. США/т, що на 6,7 % більше порівняно з 2017 р. (1555,5 дол. США/т). У 2018 р. спирту етилового було експортовано до 60 країн світу, що на 5 країн більше порівняно з 2017 р.

У січні – квітні 2019 р. експортовано 16,3 тис. т спирту, що на 8,6 % менше порівняно з січнем – квітнем 2018 р., середня експортна ціна зросла на 9,3 % до січня – квітня 2018 р.

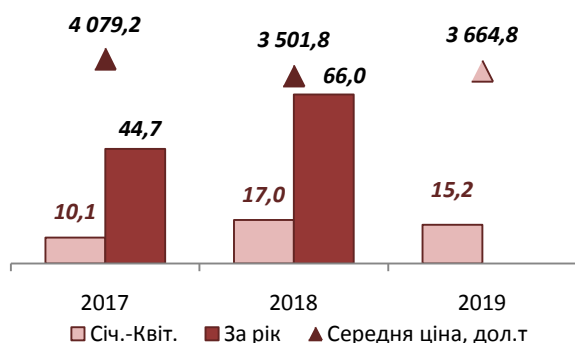

Рис. 1. Обсяги імпорту спирту, тис. т

Рис. 2. Обсяги експорту спирту, тис. т

У січні – квітні 2019 р. найбільші постачальники спирту до України – Грузія 18,8 % (2,9 тис. т за ціною 2119,4 дол. США/т), Польща 14,6 % (2,2 тис. т за ціною 747,2 дол. США/т), Велика Британія – 10,4 % (1,6 тис. т за ціною 5380,7 дол. США/т) та Німеччина – 6,3 % (1,0 тис. т за ціною 11349,0 дол. США/т).

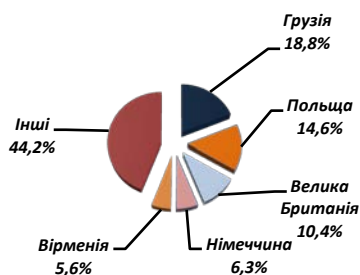

Рис. 3. Географічна структура імпорту спирту у січні – квітні 2019 року

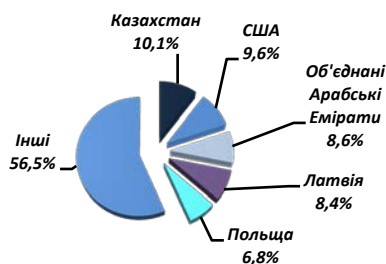

Рис. 4. Географічна структура експорту спирту у січні – квітні 2019 року

Основні покупці українського спирту у січні – квітні 2019 р.: Казахстан – 10,1 % (1,7 тис. т за ціною 1292,6 дол. США/т), США – 9,6 % (1,6 тис. т за ціною 1123,5 дол. США/т), Об'єднані Арабські Емірати – 8,6 % (1,4 тис. т за ціною 886,6 дол. США/т), та Латвія – 8,4 % (1,4 тис. т за ціною 860,7 дол. США/т).

Сальдо. З 2011 р. по 2018 р. спостерігається від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі України спиртом. У 2018 р. проти 2017 р. дефіцит зовнішньої торгівлі збільшився і сальдо становило мінус 134,0 млн дол. США., у 2017 р. цей показник становив мінус 92,1 млн дол. США. У січні – квітні 2019 р. цей показник становить мінус 26,4 млн дол. США, тоді як у січні – квітні 2018 р. – мінус 29,8 млн дол. США.

Волоські горіхи

Згідно зі звітом «Світовий ринок волоських горіхів — аналіз, прогноз, тенденції та статистика», нещодавно опублікованим IndexBox, у 2017 році обсяг світового споживання волоського горіха без шкаралупи становив близько 2,2 млн тонн. З 2008 по 2016 рр. спостерігалось значне зростання, але потім ріст сповільнився через незначне зниження пропозиції в Китаї; незважаючи на це, середньорічний приріст становив + 7,1% за період з 2007 до 2017 року.

У 2018 р. обсяги експорту волоських горіхів порівняно до 2017 р. (30,9 тис. т) збільшилися на 32,7 % до 41,0 тис. т. Сума виручки у 2018 р становила 117,1 млн дол. США проти 100,8 млн дол. США у 2017 р.

У січні – квітні 2019 р. обсяги експорту волоських горіхів порівняно до січня – квітня 2018 р. (15,3 тис. т) збільшилися на 83,0 % до 28,0 тис. т. Сума виручки у січні – квітні 2019 р. становить 58,3 млн дол. США проти 51,3 млн дол. США у січні – квітні 2018 р.

Середня експортна ціна у січні – квітні 2019 р. становить 2083,36 дол. США / т, що на 37,9 % менше проти січня – квітня 2018 р. (3352,48 дол. США/т).

У січні – квітні 2019 р. основними покупцями вітчизняних волоських горіхів були Туреччина – 40,3 % (11272 т за ціною 1153,30 дол. США/т), Ірак – 11,7 % (3263 т за ціною 1447,44 дол. США/т) та Франція – 8,2 % (2281 т за ціною 3218,76 дол. США/т).

Сальдо. У січні – квітні 2019 р. профіцит зовнішньоторговельного сальдо зафіксовано на рівні 49,4 млн дол. США, що на 3,7 млн дол. США більше ніж у січні – квітні 2018 р. (45,7 млн дол. США).

Довідково. Світовими лідерами з виробництва волоських горіхів є Китай та США. Ці країни займають відповідно 50,0 % та 29,0 % світового виробництва горіхів. ЄС (сумарно), Чилі та Україна з частками по 5% поділяють третє місце. Зокрема, Україна виробила у 2017 році 108,7 тис. т горіхів.

Рис. 1 Обсяги експорту волоських горіхів, тис. т

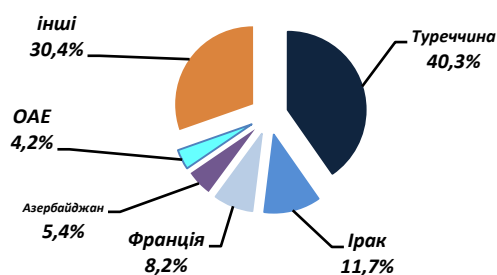

Рис. 2 Географічна структура експорту горіхів у січні – квітні 2019 року

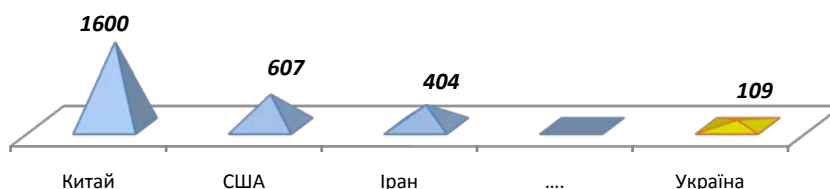

Рис. 3 Країни з найбільшим виробництвом волоських горіхів у 2017 році, млн т (за даними USDA)

Цукор

У 2019 р. тарифна квота для безлімітного ввезення цукру до ЄС становить 20070 т/рік, без можливості поступового збільшення розміру квоти.

У 2018 р. обсяги експорту цукру, порівняно з попереднім роком зменшилися на 2,4 % і становили 584,9 тис. т, експортна виручка знизилася на 22,7 % і становила 216,5 млн дол. США).

У 2018 р. цукор реалізували на зовнішні ринки за середньою ціною 370,2 дол. США/т, що на 20,8 % менше ніж у 2017 р. (467,4 дол. США/т).

Рис. 1. Обсяги експорту цукру, тис. т

У 2018 р. цукор було експортовано до 45 країни світу, що на 16 країни менше порівняно з 2017 р.

У січні – квітні 2019 р. було експортовано 137,9 тис. т цукру, що на 67,0 % менше порівняно з відповідним періодом 2018 р. Середня експортна ціна за досліджуваний період зменшилася на 8,7 % порівняно до січня – квітня 2018 р.

Основними покупцями цукру у січні – квітні 2019 р. були: Азербайджан – 20,4 % (28,1 тис. т за ціною 409,0 дол. США/т), Велика Британія – 8,6 % (11,9 тис. т за ціною 323,9 дол. США/т), Таджикистан – 8,2 % (11,4 тис. т за ціною 365,1 дол. США/т) та Ізраїль – 7,9 % (10,9 тис. т за ціною 350,8 дол. США/т)

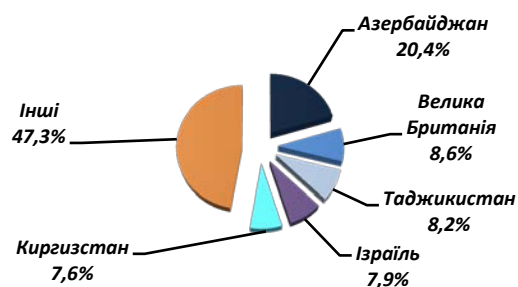

Рис. 2. Географічна структура експорту цукру у січні – квітні 2019 року

У 2018 р. імпортовано 1,7 тис. т цукру, що на 7,0 % менше порівняно з 2017 р. У січні – квітні 2019 р. було імпортовано 493 т цукру, що на 7,6 % більше порівняно з січнем – квітнем 2018 р. Середня імпортна ціна за досліджуваний період становила 785,0 дол. США/т, що на 0,9 % менше ніж у січні – квітні 2018 р.

Найбільші обсяги імпорту здійснені із Данії – 24,3 %, США – 18,9 % та Німеччини – 13,4 % від загального українського імпорту цукру.

Сальдо. У 2018 р. профіцит зовнішньої торгівлі цукром становив + 215,1 млн дол. США, що на 63,8 млн дол. США менше ніж у 2017 р. (+278,9 млн дол. США). У січні – квітні 2019 р. цей показник становить +49,7 млн дол. США, що на 31,9 млн дол. США менше порівняно до відповідного періоду 2018 р. (+ 81,6 млн дол. США).

Довідково. За даними Міжнародної організації цукру, 80 % цукру у світі виробляється з цукрової тростини і лише 20 % з цукрових буряків.

За даними Держстату України виробництво цукру білого кристалічного бурякового в Україні у 2018 р. становило 1730 тис. т, що на 15,3 % менше ніж у 2017 р.

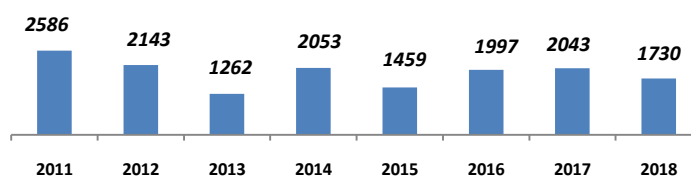

Рис. 3. Динаміка виробництва цукру в Україні

Борошно пшеничне

В Україні виробництво борошна пшеничного у 2018 р. становило 1634,8 тис. т., що на 13,9 % менше ніж у 2017 р.

У 2018 р. українські виробники реалізували на зовнішні ринки 305,4 тис. т борошна пшеничного, що на 31,1 % менше, ніж у 2017 р.

Середня експортна ціна у 2018 р. становила 233,6 дол. США/т, що на 7,0 % більше порівняно до відповідного періоду минулого року (218,2 дол. США/т).

У 2018 р. виручка від експорту борошна пшеничного становила 71,3 млн дол. США.

У 2018 р. борошна пшеничного було експортовано до 58 країн світу, що на 14 країн менше ніж у 2017 р.

У січні – квітні 2019 р. було експортовано 117,3 тис. т борошна пшеничного, що на 12,8 % менше порівняно з відповідним періодом 2018 р. За досліджуваний період середня експортна ціна зросла на 7,0 % проти аналогічного періоду 2018 р.

У січні – квітні 2019 р. основні покупці українського борошна: Об'єднані Арабські Емірати – 17,3 % (20,3 тис. т за ціною 242,6 дол. США/т), Китай – 14,2 % (16,6 тис. т за ціною 283,9 дол. США/т), Сингапур – 13,4 % (15,8 тис. т за ціною 232,3 дол. США/т) та Молдова – 9,7 % (11,4 тис. т за ціною 266,8 дол. США/т).

Обсяги імпорту у 2018 р. становили 10,4 тис. т. борошна, що у 2,4 раза більше порівно з 2017 р. У січні – квітні 2019 р. імпорт борошна становив 824 т, що у 3 рази менше ніж у січні – квітні 2018 р. Найбільші постачальники – Італія – 39,2 % (323 т за ціною 585,1 дол. США/т) та Білорусь – 38,5 % (317 т за ціною 173,5 дол. США/т).

Сальдо. У 2018 р. профіцит зовнішньої торгівлі борошном становив 69,1 млн дол. США, що на 26,5 млн дол. США менше порівняно з 2017 р. У січні – квітні 2019 р сальдо було на рівні +31,3 млн дол. США, що на 1,8 млн дол. США більше порівняно з відповідним періодом 2018 р. (+29,5 млн дол. США).

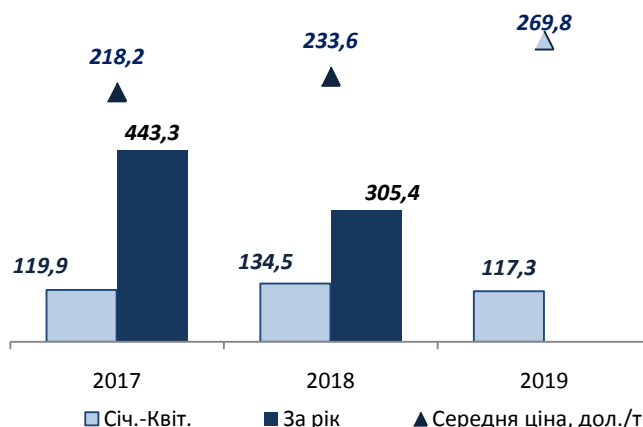

Рис. 1. Обсяги експорту борошна пшеничного, тис. т

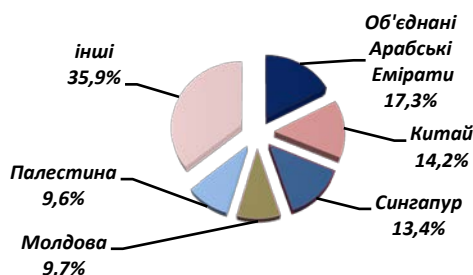

Рис. 2. Географічна структура експорту борошна пшеничного у січні – квітні 2019 року

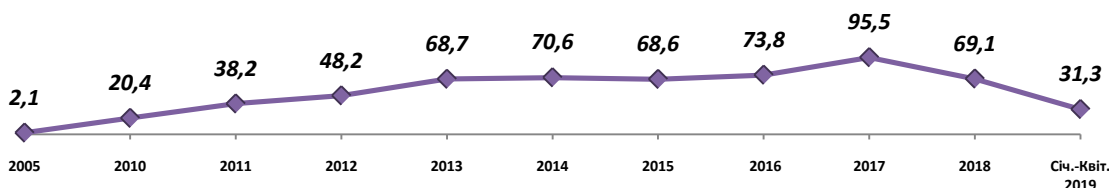

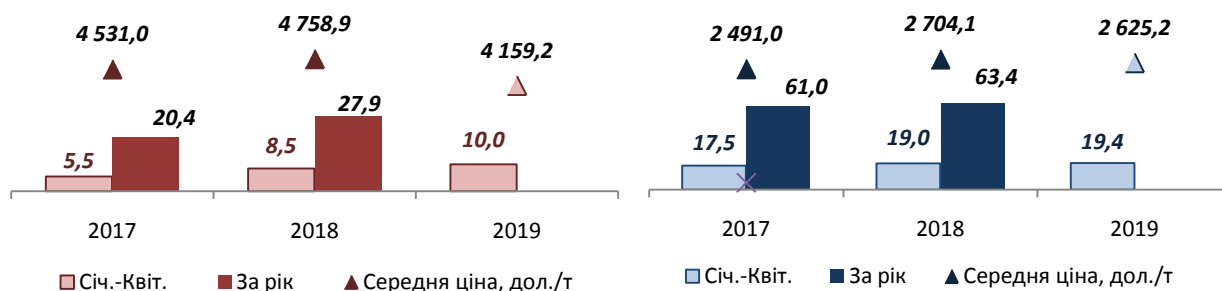
Рис.3 Сальдо зовнішньої торгівлі за роками, млн дол. США

Шоколад

У 2018 р. в Україні обсяги експорту шоколаду у грошовому еквіваленті становили 171,4 млн дол. США, а обсяги імпорту – 132,6 млн дол. США.

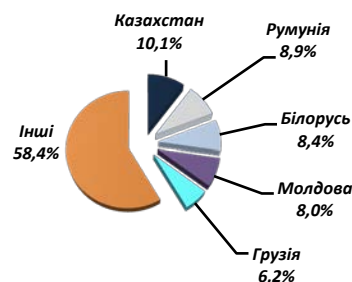
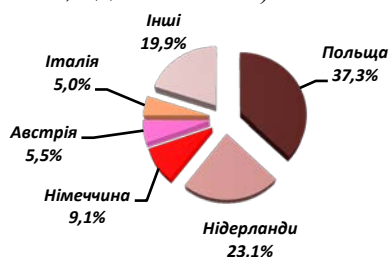
У 2018 р. експортовано шоколаду – 63,4 тис. т, що на 3,9 % більше проти 2017 р., шоколад експортували до 74 країн світу, що на 2 країни більше порівняно з 2017 р. У січні – квітні 2019 р. експортовано 19,4 тис. т, що на 1,8 % більше порівняно з січнем – квітнем 2018 р., середня експортна ціна знизилася на 1,3 % порівняно до січня – квітня 2018 р.

Імпортовано цієї продукції у 2018 р. – 27,9 тис. т, що на 36,8 % більше показника 2017 р., шоколад імпортували із 47 країн. У січні – квітні 2019 р. імпортовано 10,0 тис. т, що на 17,1 % більше січня – квітня 2018 р., середня імпортна ціна знизилася на 10,3 % порівняно до січня – квітня 2018 р.

Рис. 1. Обсяги імпорту шоколаду, тис. т.   **Рис. 2. Обсяги експорту шоколаду, тис. т**

У січні – квітні 2019 р. лідерами постачання шоколаду та шоколадної продукції в Україну були країни ЄС: Польща – 37,3 % (3,7 тис. т за ціною 3738,6 дол. США/т), Нідерланди – 23,1 % (2,3 тис. т за ціною 2881,0 дол. США/т) та Німеччина – 9,1 % (0,9 тис. т за ціною 6192,6 дол. США/т).

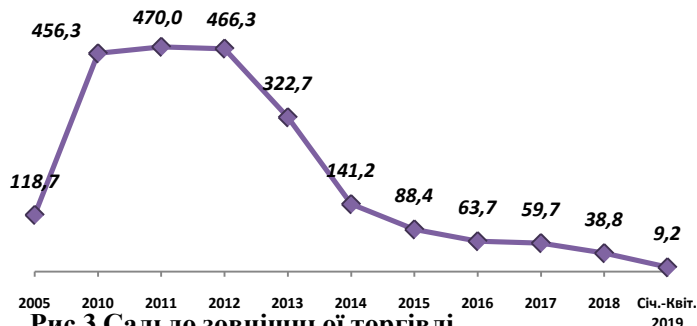
Рис. 3. Географічна структура імпорту шоколаду у січні – квітні 2019 року

Рис. 4. Географічна структура експорту шоколаду у січні – квітні 2019 року

У січні – квітні 2019 р. Україна реалізувала свою продукцію до: Казахстану – 10,1 % (1,9 тис. т за ціною 3020,5 дол. США/т), Румунії – 8,9 % (1,7 тис. т за ціною 2160,1 дол. США/т), Білорусі – 8,4 % (1,6 тис. т за ціною 2757,9 дол. США/т) та ін.

Сальдо. У 2010 - 2012 рр. зафіксовані рекордні профіцитні рівні сальдо зовнішньої торгівлі шоколадом.

У 2018 р. профіцит зовнішньої торгівлі шоколадом становив +38,8 млн дол. США, що на 20,9 млн дол. США менше порівняно з 2017 р. (+59,7 млн дол. США). У січні – квітні 2019 р. цей показник становить +9,2 млн дол. США, що на 1,8 млн дол. США менше порівняно з січнем – квітнем 2018 р. (+11,0 млн дол. США).

Рис.3 Сальдо зовнішньої торгівлі за роками, млн дол. США

ВИСНОВКИ

За даними митної статистики у січні – квітні 2019 року Україна збільшила експорт вітчизняної аграрної та харчової продукції проти січня – квітня 2018 року на 18,6 %. Профіцит зовнішньоторговельного сальдо по групі товарів за УКТ ЗЕД (1-24) збільшився на 23,7 % і становить 5,11 млрд дол. США.

У січні – квітні 2019 р. частка товарів агропродукції в українському експорті усіх товарів становить 43,5 %, що більше на 0,7 в. п. порівняно з січнем – квітнем попереднього року.

За вказаний період позитивне сальдо зовнішньої торгівлі агропродукцією сформували наступні товари: кукурудза (33,4 %), олія соняшникова (20,7 %) та пшениця (11,3 %), які разом забезпечили профіцит майже 4555,3 млн дол. США.

Основу імпорту товарів АПК становлять насіння соняшнику (9,4 %), тютюн та вироби з нього (6,6 %), риба і морепродукти (6,1 %), кукурудза (5,1 %), цитрусові (4,4 %), інші харчові продукти (3,6 %), продукти для годівлі тварин (котів, собак та інш.) (3,2 %) та банани (3,0 %).

Головними торговельними партнерами аграрної та харчової продукції є:

за експортом – Індія (8,9 % від загального обсягу експорту української агропродукції), Єгипет (8,7 %), Китай (8,2 %), Туреччина (7,3 %), Нідерланди (6,9 %) та Іспанія (5,7%);

за імпортом – Польща (9,9 % від загального обсягу імпорту Україною агропродукції), Німеччина (7,8 %), Туреччина (7,1 %), США (6,5 %) та Франція (5,8 %).

Зменшення валютної виручки від експорту внаслідок зниження:

➤ **середньої експортної ціни та експортних обсягів** – шкури ВРХ, необроблені (ціни на 43,0 % та обсяги на 39,2 %); субпродукти ВРХ (ціни на 32,9 % та обсяги на 12,0 %); солонина (ціни на 28,8 % та обсяги на 78,5 %); кормові коренеплоди, сіно (ціни на 28,5 % та обсяги на 3,8 %); мило (ціни на 20,8 % та обсяги на 36,9 %); овочі морожені (ціни на 19,3 % та обсяги на 6,9 %); насіння олійних культур (ціни на 15,1 % та обсяги на 10,6 %); соєві боби (ціни на 14,3 % та обсяги на 15,4 %); патока (ціни на 14,2 % та обсяги на 96,2 %); шкіра оброблена, після дублення, із шкур ВРХ (ціни на 12,4 % та обсяги на 12,7 %); екстракти

солодові (ціни на 12,1 % та обсяги на 4,4 %); свині живі (ціни на 10,7 % та обсяги на 75,4 %); маргарин (ціни на 10,0 % та обсяги на 49,8 %); овочі консервовані (ціни на 9,6 % та обсяги на 25,4 %); цукор (ціни на 8,7 % та обсяги на 33,0 %), сири (ціни на 6,0 % та обсяги на 9,4 %); свинина (ціни на 5,2 % та обсяги на 40,7 %); масло вершкове (ціни на 4,7 % та обсяги на 37,6 %); та інш.;

➤ **середньої експортної ціни** – риба свіжа (на 47,1 %); баранина, козлятина (на 46,2 %); соки (на 38,0 %); волоські горіхи (на 37,9 %); олія пальмова (на 31,4 %); яйця свійської птиці без шкаралупи (на 26,2 %); овочі свіжі (на 22,2 %); рибне філе (на 21,9 %); насіння соняшнику (на 25,8 %); неїстівні рослинні олії (на 18,1 %); жир свинячий витоплений (на 18,2 %); мед натуральний (на 17,7 %); олія соєва (на 17,1 %) та інш.;

➤ **експортних обсягів** – пшениця (на 229,1 тис. т); соєві боби (на 190,7 тис. т); ячмінь (на 106,2 тис. т); цукор (на 68,0 тис. т); сорго зернове (на 26,1 тис. т); бобові овочі (на 26,1 тис. т); вина (на 23,3 тис. т); солод (на 23,0 тис. т); патока (на 17,3 тис. т); борошно пшеничне (на 17,2 тис. т); маргарин (на 13,2 тис. т); жито (на 12,8 тис. т); цибуля (на 5,6 тис. т); масло вершкове (на 4,6 тис. т); крохмаль (на 4,4 тис. т); картопля (на 4,3 тис. т) та інш.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 11.06.2019)
2. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/> (дата звернення 14.06.2019)
3. Офіційний сайт Міністерства сільського господарства США (USDA). URL: <http://www.usda.gov> (дата звернення 17.06.2019)
4. Офіційний сайт Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (FAO). URL: http://www.fao.org/index_en.htm (дата звернення 19.06.2019)
5. Офіційний сайт статистичної служби Європейського Союзу (EUROSTAT). URL: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/> (дата звернення 17.06.2019)
6. Про затвердження Класифікації країн світу: Наказ Державної служби статистики України від 30.12.2013 р. № 426. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 16.05.2018)
7. World Trade Statistical Review 2017. URL: <http://www.wto.org/> (дата звернення 18.05.2019)

Науково-аналітичне видання

Демчак Іван Микитович
Митченко Олександр Олександрович
Трофімова Ганна Василівна

Зовнішньоторговельний обіг продукції АПК

Редактор: Г. Г. Руденко

Научно-аналитическое издание содержит информацию об исследовании состояния рынка сельскохозяйственной продукции и продовольствия по УКТ ВЭД (1 - 24) Украины. В издании обобщена информация об объемах и динамике экспорта - импорта агропродовольственных товаров, проанализирована товарная и географическая структура некоторых товаров, а также динамика внешнеторгового сальдо за 2005 - 2017 гг.

The scientific and analytical publication contains information on the research of the state of the agricultural products and food market for UKT ZED (1 - 24) of Ukraine. The publication summarizes the volume and dynamics of exports - imports of agricultural products, analyzed its product and geographic structure, as well as the dynamics of foreign trade surplus for 2005 - 2017.

Підписано до друку 25.01.2018 р. Формат 70x108/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. 1,8. Наклад 300 прим.

Український науково-дослідний інститут продуктивності агропромислового комплексу
Міністерства аграрної політики та продовольства України,
03035, Київ – 35, Солом'янська площа, 2
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК №1375 від 28.05.2003 р.